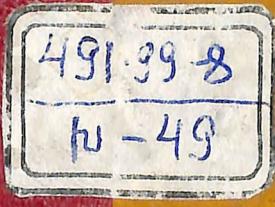

3697

1913

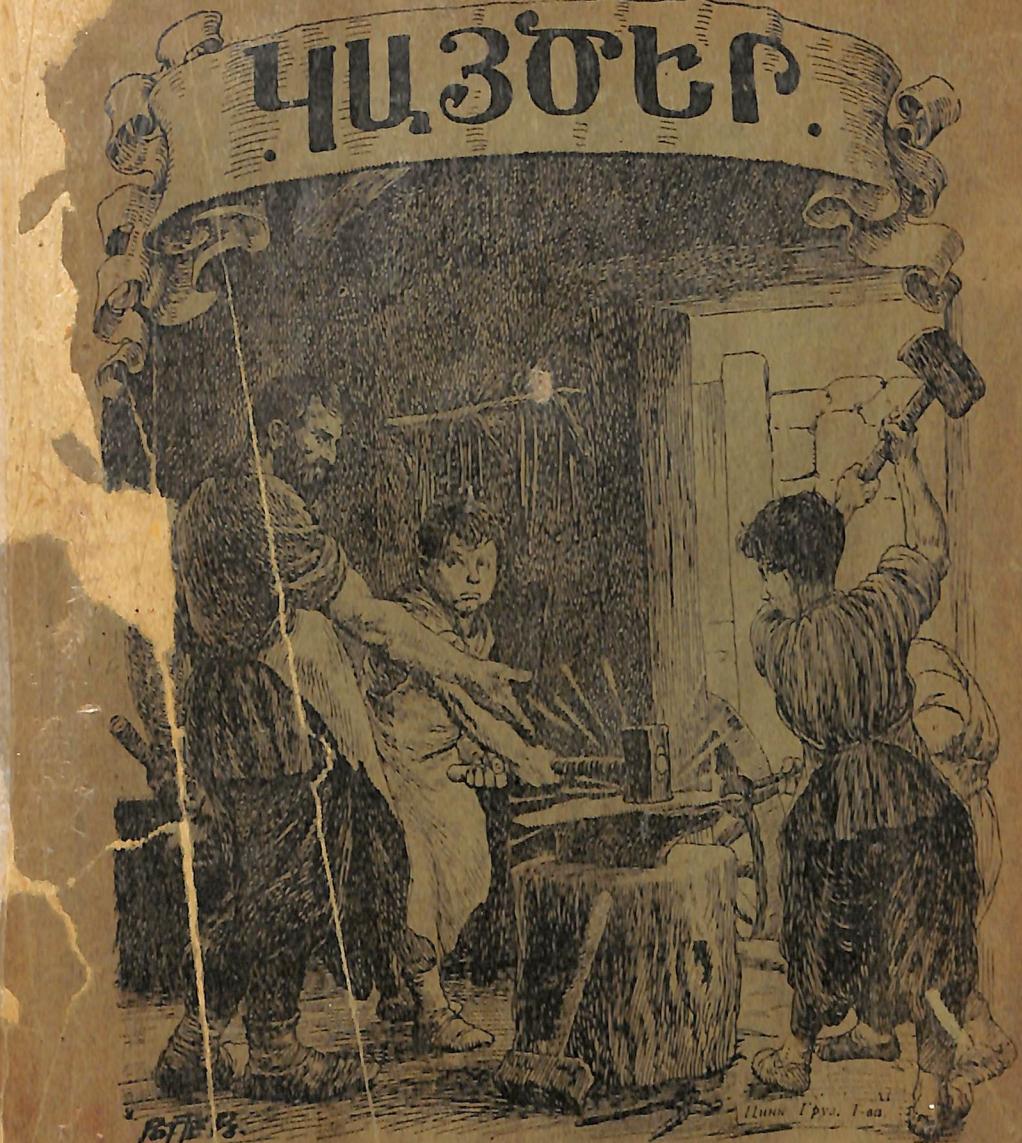

2010

2002

Վ Ե Ա Ն

ԿԱՅԾԵՐ.

ԳՐԱԴ 25 ԿՈՂ.

Ա. ՏԱՐԻ

Օ Հ Ա Բ Ա Ն Կ Բ Ո Ւ Թ Ա Խ Ո Ւ Թ Ա Խ Ո Ւ Թ Ա Խ

1913

491.99-8
Խ-49

491.99-8

Խ-49

Թ. Խ Զ Մ Ա Լ Ե Ա Ն

Գ. Ս Ի Բ Ա Յ Ց Է Լ Ե Ա Ն

Կ Ա Յ Ժ Ծ Ե Բ

ԱՐԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

Գիշեր շն կող.

Հուածին տարւայ դասագիրք հայ եկեղեցական-ծխական դպրոց-
ների առաջին բաժնի
եւ

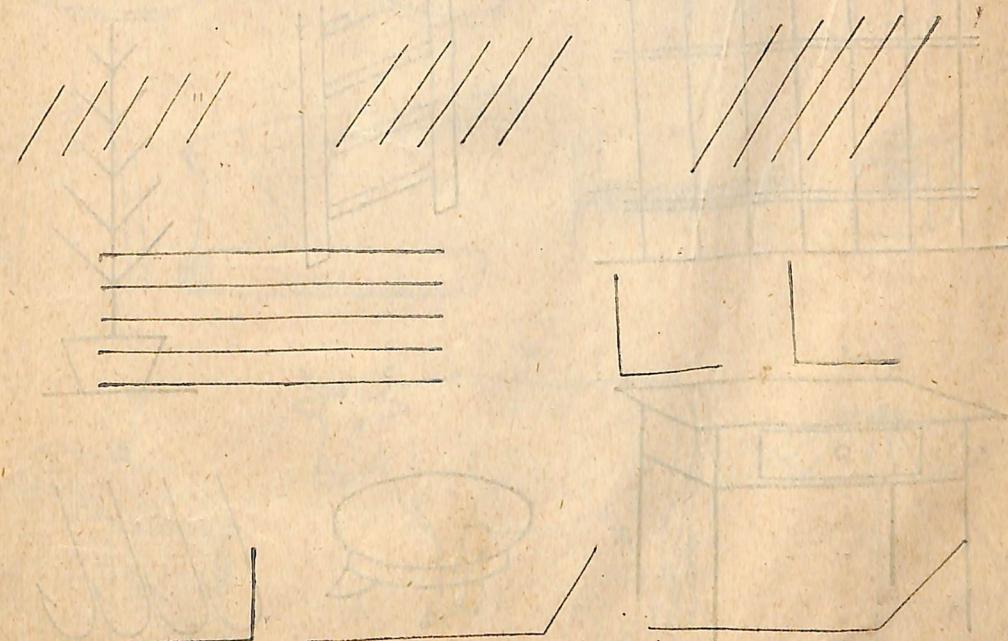
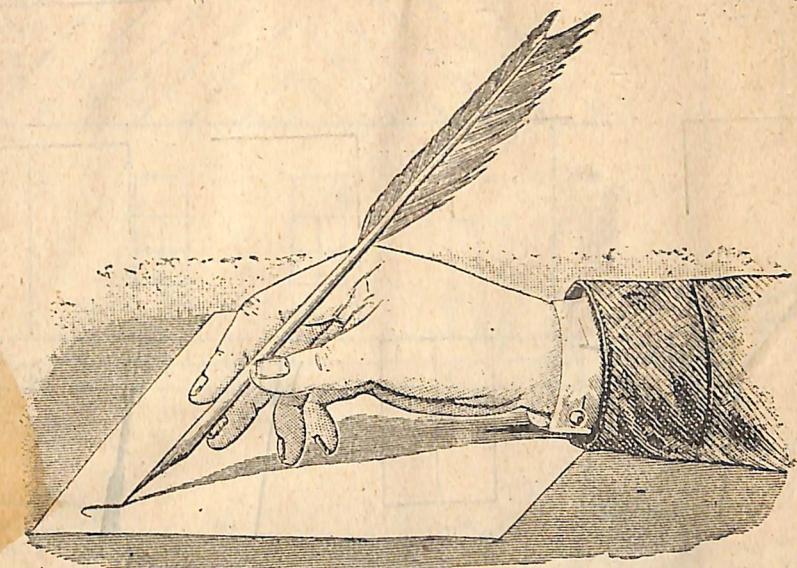
Պետական դպրոցների նոյն բաժնի համար:

Ա. Վ. ԲՈՅԱՆ. ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՏՊԱՐԱՆ Յ. Գ. ԱՄՆՈՅԵԱՆՑԻ

1913

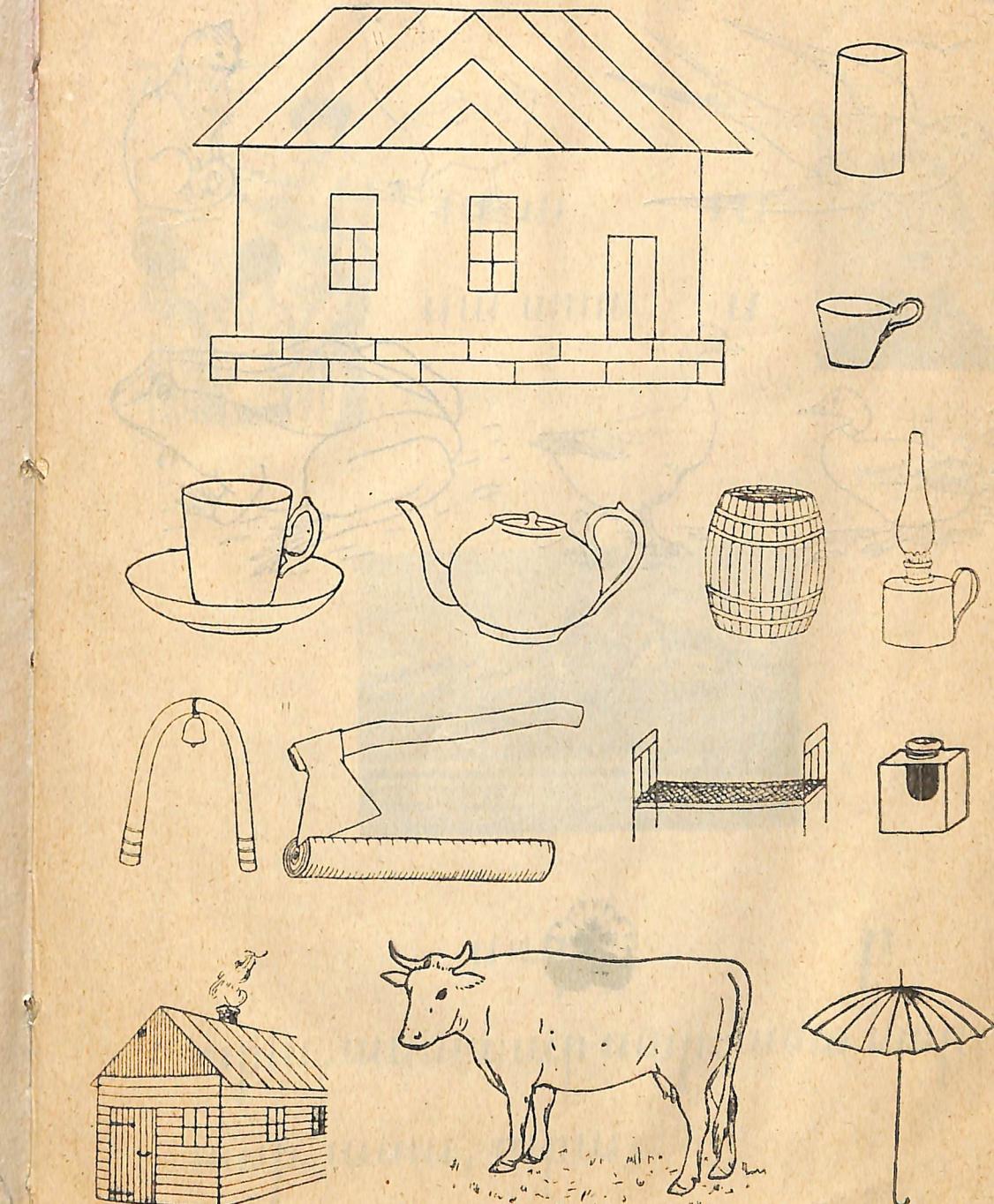
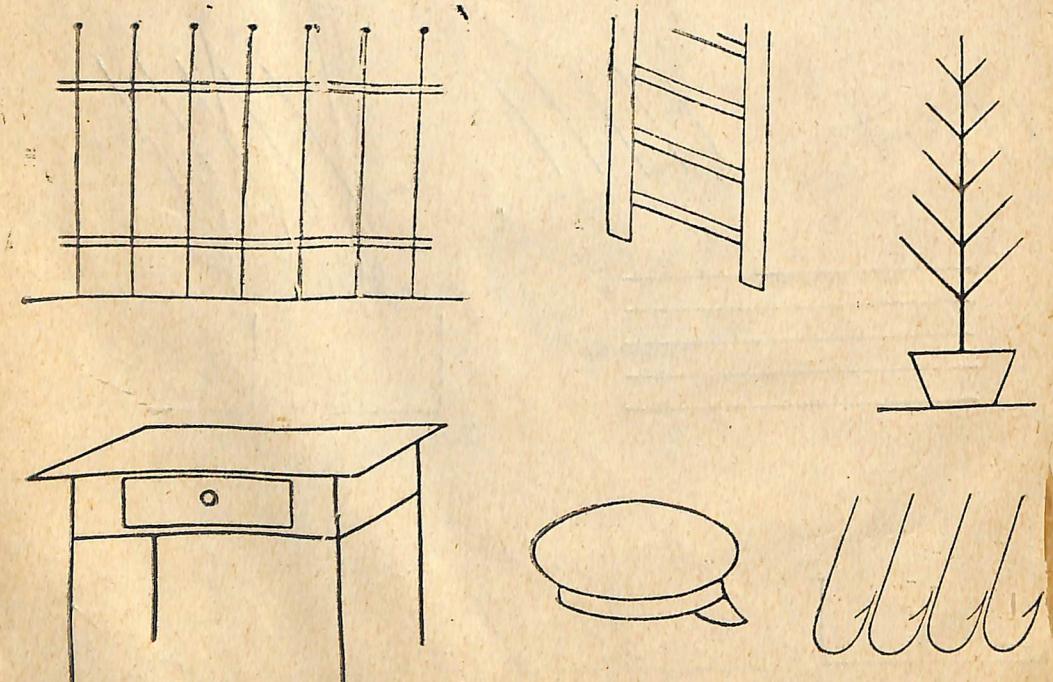
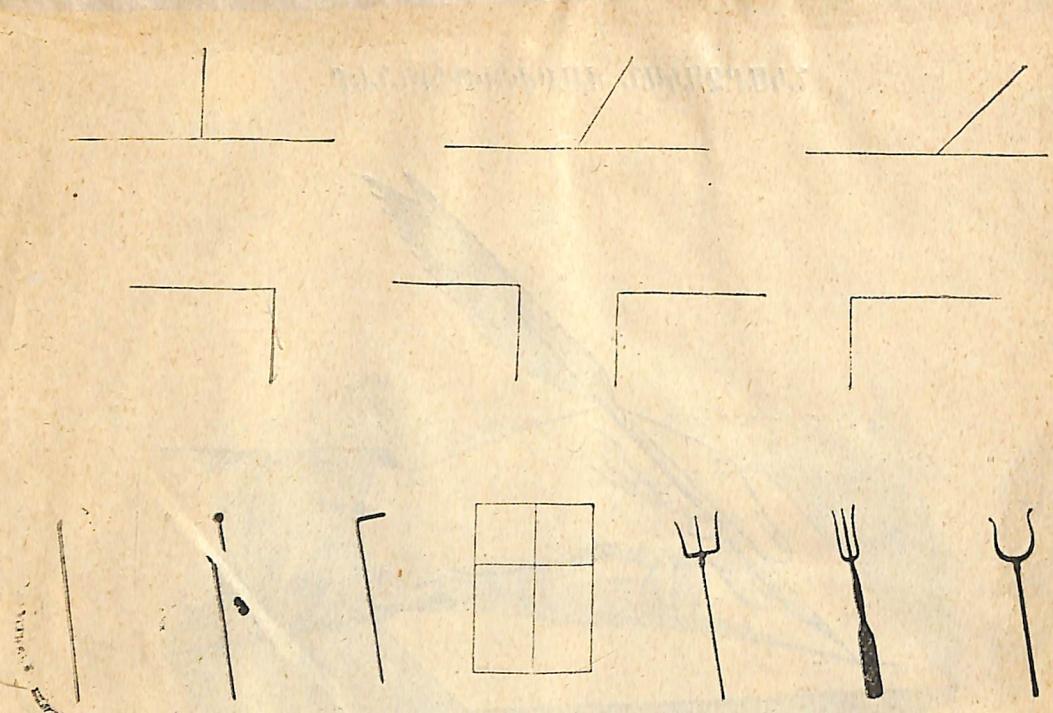
ՆԿԱՐՉՈՒԿԱՆ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆԵՐ

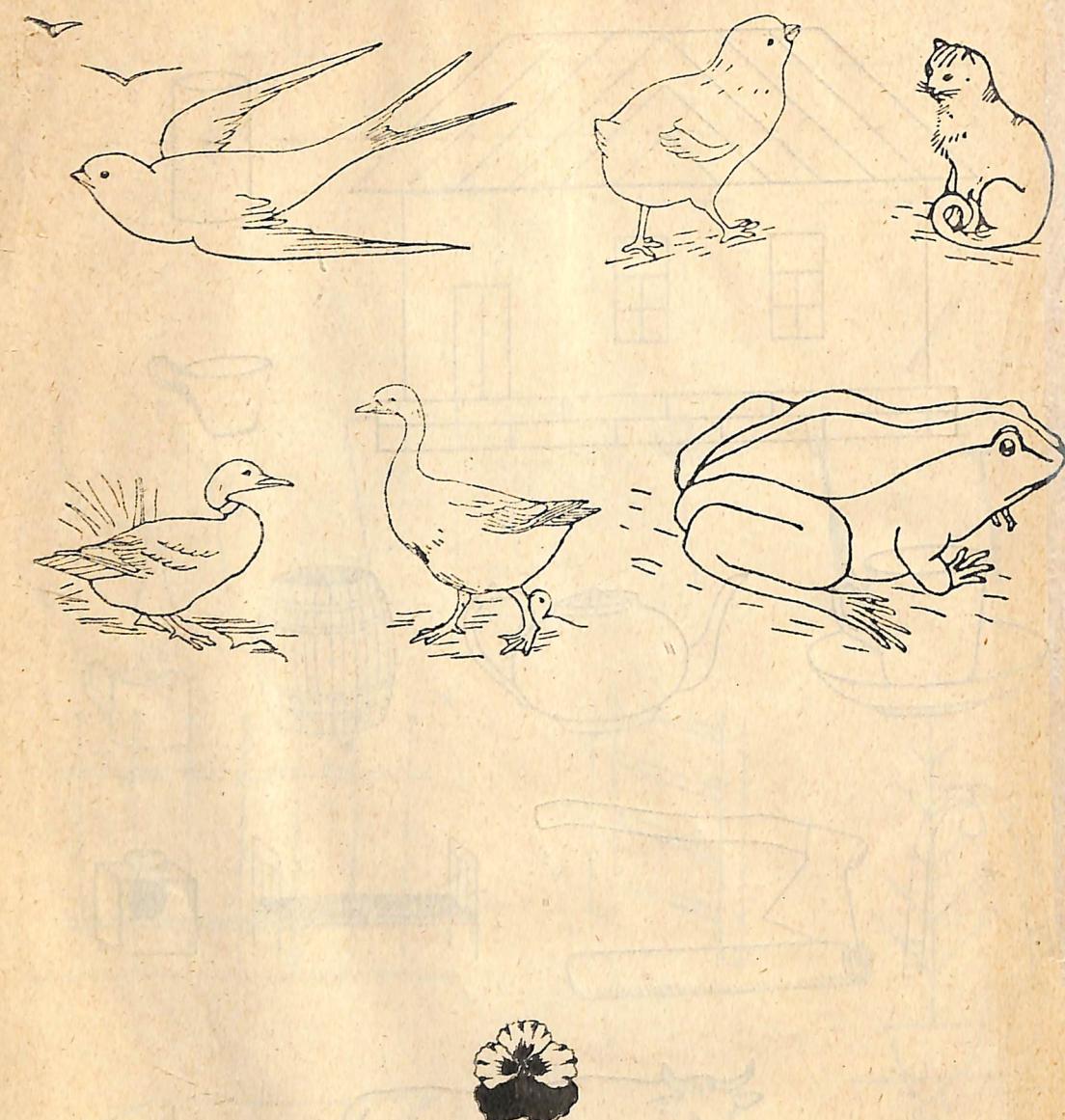

6232mb

999-74

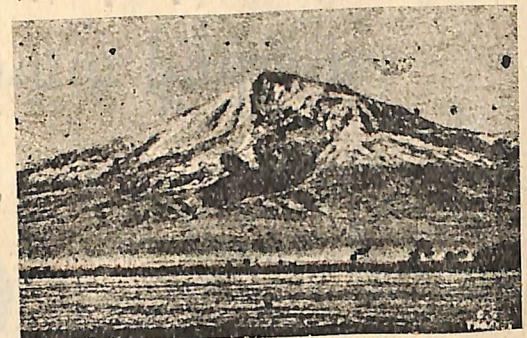

ՁԵՌԱԳԻՐ ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

и и и
ишиши и

ишир р
ишишишириши. ишишири.
ишириши, ишири.

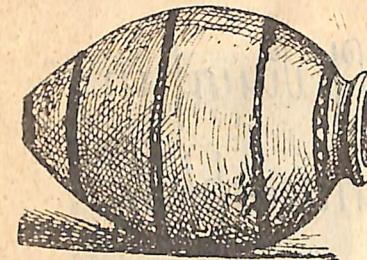

պար պ
արա, անա պար

արա, անա պար, պան.
պան, անա պան, պար.

տառ տ
տառ, անա տար.
պան, անա պար.
արա, անա տառ. տառ, պան
պարան, սարան.

կարս կ

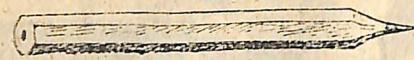
տառ, կար արա. պան, կարան տար.
տառ, անա կարան. պան,
անա կարան.

կապիկ ի
կապիկ, պար արի.
պան, կարան տար.

կապիկ, արի պանի տակ.
տատիկ արի, տատիկ պարի.

մատիտ ^թ

արամի մատիտ
տաս, տատիկիս
պիտի տամ. մարիամարի, մի
տիկ տար պասիս. սիմիկ,
միս տար տատիկիս:

ուռ մոմ ^ո ո

սիսակ, մի կոտ կորկուս տար
պասիս. միսակ, մի մատիտ
տաս արմիկիս. արամիկ տո-
տիկ արա, ոտիկ արա.

կին

ն

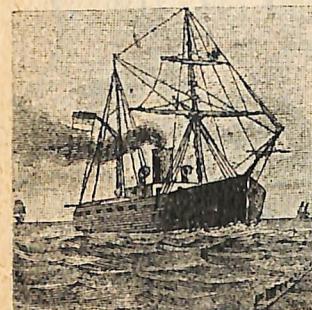
տիկին մարիամ, մի
մատանի տար մինասին.
արմիկ, մի նամակ տար
սիսակին.

նանիկ արան իմնանկիկ,
նանիկ արան իմսանիկ.

նաւ

լ

մի պարոն պասիս
տարաւ, պատիւ
արաւ. միսակարի,
մարիամին սաւան տար. արամիկ,
մի պարկ կաւ տար նանին:

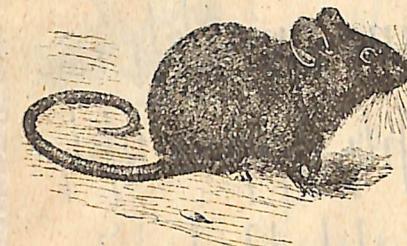
պընակ ը
պըստիկ արմիկը
արմիկը մի պընակ

սրսաւ տարաւ պասին. Նա
ընկաւ անիւի տակը, ուղը կոտ
րաւ. պասը տարաւ արմիկին
իր տընակը:

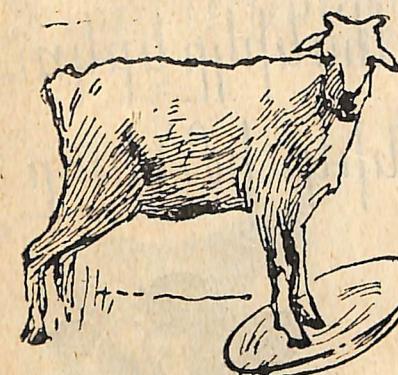
կատու, մուկ ու

կատուն ասաւ միան միան,
մուկը ասաւ առ առ.

մուկիկ, մուկիկ,
մըտիկ, մըտիկ,
կատուն կատուն
տուտիկ կանի,
ուտիկ կանի.

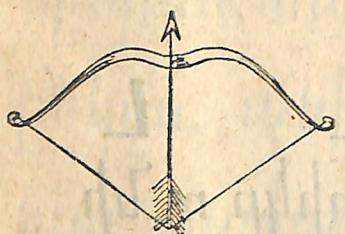
մինասը միլաւ տըւաւ ուիկին
ու ասաւ. ուիկ պուլիկ, տուն

ու Առըրիկը ունի
մի սիրունուիկ:
Ուիկը մըտաւ
մինասի արտը.

Կորի, մի մըտնի արտու :

Իւլիկ մուլիկ սուրութիկ,
պըստիկ մըստիկ սիրունիկ:
Արա, Արամ, Առքիկ, Ուկան :

Նետ ելակ Ե
Ես մի նետ ունեմ,
իսկ Աննիկը երկու
տիկնիկ : ի՞մ նետը

Կպաւ տիկնիկին :

Աթիկնիկը ընկաւ ,
Երեսը կոտրաւ :

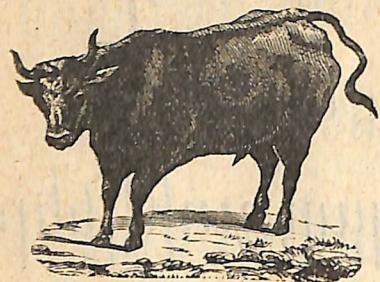
Աննիկ մի լար . նոր տիկնիկ կոտամ :

Ղուն Ղ
Մընը ղուն մումին
ունի երկար ոտիկներ,
սահիտակ սուր-սուր ատամ-
ներ : Մումուն շատ են սիրութ
պէտիկն ու Աղոտը, Աիրուղն
ու Անուղը :

Էշ Է
Աղոտը մէկ էշ ու-
ներ : Նա շատ էրսի-
րութիր իշուկին . Միշտ նըստութ
էր ու կերակուր տանութշմառնին :

ԵԿ Կ

Նազիկի ԵԿՐ
Նազիկի ԵԿՐ սիրուն
Է, սուր-սուր պո-
զեր ունի, կարմիր մազեր ունի:
Նազիկը շատ է սիրում իր ազիկ
ԵԿԻՆ, նրան լաւ կեր է տալիս:
Նազիկի ԵԿԻ անունը պիկի է :

Նազիկը մի ԵԿ ունէր,
մի շատ սիրուն ԵԿ,
նրան տալիս էր
կորեկ կոտ ու կէս :

Դանակ Դ

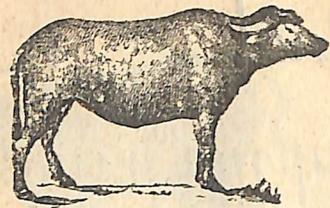
Ծաւարշը մի սուր
դանակ ունէր: Նա
իր դանակը տալիս է
պըստիկ Ծուշիկին: Ծուշիկը կրո-
րում է մատը ու լալիս է: Նանին
դանակը դնում է դարակը, իսկ
Ծուշիկին դանդան անում:

Դան, դան, դանդան.
Դանդան կանէ Ծուշիկ:
Դան, դան, դանդան.
Դանդան կանէ նուշիկ:

999-74

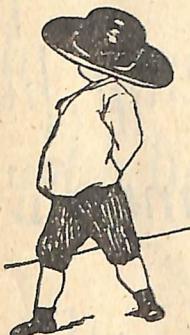

զոմէշ

գ

մեր զոմէշը շատ
է սիրում զիզու-

շն: Արան տեսնելուն պէս
մին մին է անում: մեր զոմէշ
չի անունը մարալ է:

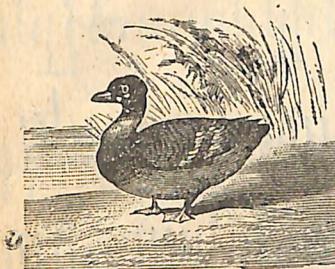
Ասպի զդակը

մի անգամ քուրզէ -
նիկը դրաւ պապի զդակը ու
դուրս եկաւ:

Գասպար պապը տեսաւ նրան ու ասաւ.
Քուրզէնիկ, ուր ես տանում զդակ:

Քուրզէնիկը սուս էր:

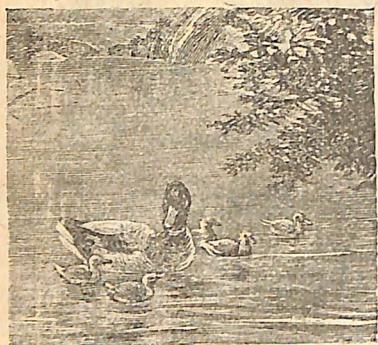
Ասպը ասաւ. պարոն զդակ,
պարոն զդակ, ուր ես տանում
մեր քուրզէնիկին:

բադ

թ

Աերոբը իր բադերին
տարաւ դէպի զետակը:
մեր բադերն ընկան զե-
տը, որդեր զտան, կերան: Աերոբը
երկար սպասում էր բադերին: Բա-
գերը, դուրս եկան: մէկ բադիկը
բռնիկ էր: Նա ուզում էր էլի մնալ

ու ասութիւն էր.

Գետը լաւ է, որդը
լատ, ուր դուրս ել-
նեմ ես ըլտապ:

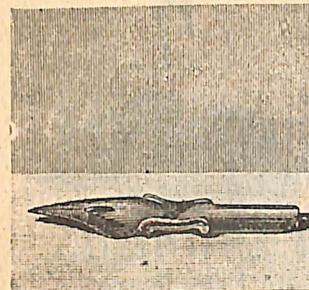
Վարդ

Վ

Այս տիկութիւնը բոււել
էր միսիրուն կարմիր

Վարդ: Զաւենը ներս մոտաւ պար-
տէցը, որպոկի վարդը. Վարդենին
բարկանալով ասաւ. Վատ մանուկ,
մի պոկի վարդը, նա ի՞մն է:

Զաւեն, վարդան, վարդանուշ:

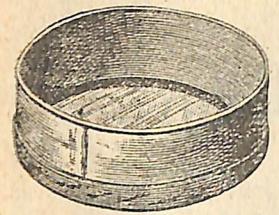

գրիւ զամթիւ և

վակիկի նամակը
վակիկը զորս տարե-
կան էր: Նա ուզութիւն նամակ գր-
րել տատիկին. Մի կերպ գուաւ վար-
դի գրիւն ու սկաւ
գրել: Նա երկար վար-
չարւութիւն, բան
դուրս զեկաւ: Խափ բարկանա-
լով ասաւ.

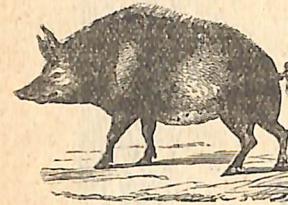
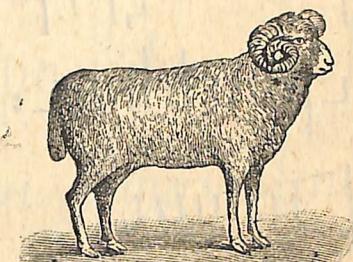
Նանի, վարդի գրիւն աւ չի
գրութ. ուրիշ գրիւ տուր:

մաղ ղոկ ՞
Բարսեղի ղոկը
Բարսեղը միսիրուն
ղոկ ունէր. պաշերը
պինդ ու կլոր, բուրդը կարմիր
ու զանգուր: Բարսեղի ղոկը սո-
վոր էր, միշտ Բարսեղին էր
վաշում:

Բարսեղը շատ էր
սիրութիր կարմիր,
զանգուր ղոկին:

Ես աղա, դու աղա, մեր
աղունը ով աղա:

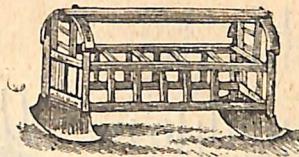
խոզ ՞
ընտանի խոզը մի
անկուշտ կենդա-
նի է. Նա ուտութէ
միս, խոտ ու ուրիշ լատ բաներ:
Նրա զլուխը միշտ կախէ լինում,
մաշերը կոշտ են ու բիկ-բիկ:
ընտանի խոզը պիտանի կեն-
դանի է. Նա մեկ քայլիսէ միս
ու մակ: Նրա մաշե-
րէն խոզանակներ
են լինում:

յորեն Կ
միանդամ յորենն
Երուսաղեմովիտ
Էր զնալու. ուստի
կանչեց զարուն
ու ասաց.

Գիարի ախապէր, ես

Երուսաղեմովիտ եմ զնում. Աւ
մտիկ արա մարդկանց մինչ իմ զալը:
Աիրելի յորեն, որ ուշանաս, կա-
րող եմ ես Էլ եկեղեցի
գնալ, նշիար լինել:
Ու, ու, դու ով, եկեղեցին ով:

օրօրու

Օրօր, օրօր, իմ լալաս,
Երկար օրեր ունենաս.

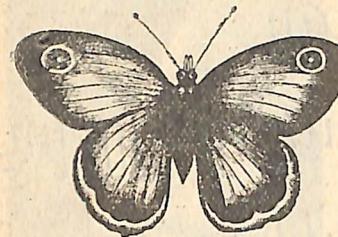
Օրօր, օրօր սիրունիկ,
Կանիկ արա, իմ բալիկ :

Օրօրու, ու ես օրօրել.
Լուսիկին եմ օրօրել,
Իմինին եմ օրօրել,
Զարիկին եմ օրօրել...

թուր թ

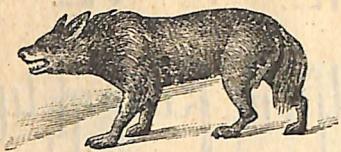
 խաչիկն ու Ասրիկը
 խաչիկն ու Ասրիկը
 դասընկերներ էին։ Նը-
 րանց դպրույր զըտընտում

Էր թաղի եկեղեցու գաւթում։
 Ասրիկը սովորեցնում էր խաչիկի
 դասերը, նրան միշտ օգնում էր։
 խաչիկի ընկերները խնդում էին
 վրան։ Աթղան ամազում էր ու
 կամաց-կամաց կրտքրւեց Աս-
 րիկից։
 Ահրդար էին ընկերները։

թիթեն թ
 Կողիկն ու Բաբգէնը
 Կողիկը շատ էր սի-
 րում թիթեննիկ-
 ներ որսալ։ Նա գնում էր պարտէ-
 զը, բռնում թիթեննիկներ ու դը-
 նում իր թորէ արկոը։ Ասա մէկ-
 թէկ բաց էր թողնում նրանց։
 Մի օր էլ Կողիկը թուղթուկեց։
 - Բնկ ես անում թուղթը, ասաց
 Բաբգէնը։
 Թեւեր եմուկում շինել, որ ես
 էլ թիթեննիկի պէս թուկեմ։

զայլ սայլ այ

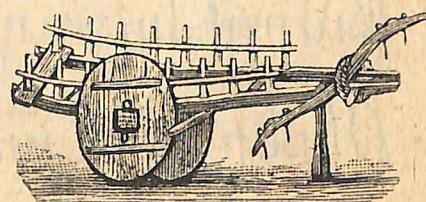
ֆայլ

Մի անգամ զայլը լու
սամուտի մօտով անցնելիս լսեց,
ինչպէս մայրը ասում էր լազով
տղային. սուս կաց, թէ չէ զայ-
լին կը տամ: Այս լաւ եղաւ, ասաց.
զայլը ու կանգ առաւ:

Թղան լուեց, իսկ մայրը շարունակեց.

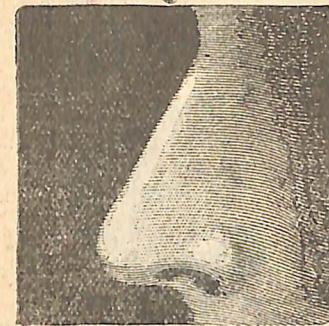
Ո՛չ ո՛չ, բող կորչի զայլը, եթէ զալու
լինի, նրան կը սպանեմ:

Այ, այ, մը որ մը որ ապ
զայլը ու բողեց զնաց:

միր ախաղաղ

Ախաղաղ

Ախաղաղը կանկում է:
խարուն տատը քնից

զարթնում է ու թոռներին ասում.

- Վեր կացի, բաւական է որքան
քնեցիք. լսում էի, ավլորը կանկում է:

Աիրելի տատիկս, ավլորը տուտ-տուտ
է կանկում. ավլորը քեզ է խաբում.

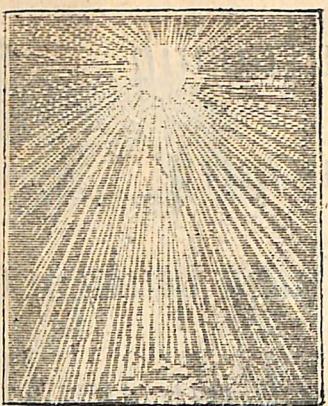
բող մի միշ էլ քնենք, ասում է

պըստիկ դազարը

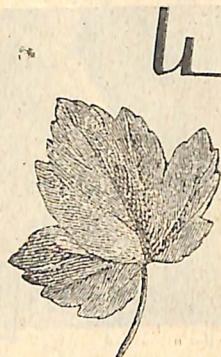
ու ժաղյոր ժուն

մտնում:

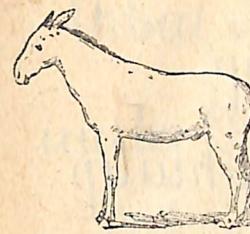
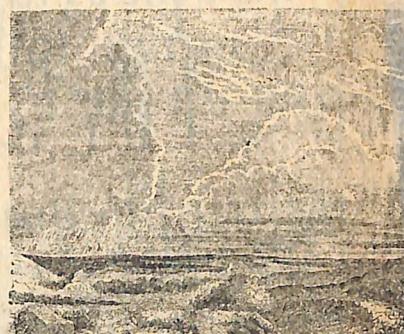

արև
տերեւ

Արև, արև, եկ, եկ,
Զիսի խարին վեր եկ.
Զիսի խարը սես սես,
Մըսպղութէ լուսի պէս:

Արևը դուրս ելաւ և
իր լուսը գյես երկրին:
Աև երես ամստերը թեր
առան, զբացան:

զորի
Քաջ աղջիկը
Իռուզանն ու պրս-
տիկ Իռութէնը պէտք է զրիչանց-
նէին: Քաջ Իռուզանը դէն գյես
կօշիկները, շալակեց Իռութիկին և
մուաւ զուրը: Քայս դեռ կէսը
վեր անցել, վախեցաւ և զրի մէջ
գյես Իռութիկին: Նրանց քաղ-
դիկ միանկորդ սեսաւ, Յօնեցաւ
և ապատեց մեր խաղերին:

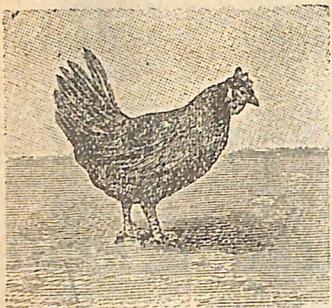
Կոլակ, ղեղոնդ, Իերեկա,

զորի

զ

Քաջ աղջիկը
Իռուզանն ու պրս-

հաւ

իւելօֆները
զաւոն և Ասիակը
դպրոց պէտք զնային:

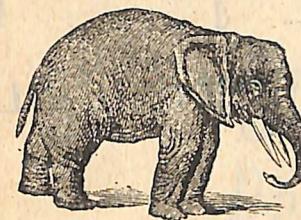
Ահես հեղեղ զալիս լիներ երկնիիկ:
Նրանք վերպրել էին հայրիկի հովա-
նովը: Մի հովանովով ինչ պէտ-
ք անէին:

Վերզապէս մեր իւելօֆները գը-
տան հնարիը. Նախ
զաւոն վերպրեց հովանո-
վը ու ժիկ տեղ զնաց և
ապա տեղ Ասիակին:

ի

Ահա մեր իւելօֆները դպրոց հա-
սան: Ամբեն ինչ լաւ էր, բայց նը
րանք վէին հասկանում, թէ ինչու
երկուսի շորիցն էլ զուր էր հոսում:

փիռ
փիսիկ

փ

Դիւանդ Արփիկը
Արփիկը հիւանդ էր: Նրա
մայր հեղինէն աղջատ էր.
Փող զունէր, որ Արփիկի
համար տօնի օրը խաղա-

Առանքը: Դեղինէն իր Արփիկին տըւեց մի փոքրիկ փիսիկ, որ գտել էր փողոցում:

Արփիկն այնքան ուրախացաւ, որ շուտով առողջացաւ և իր փիսիկի հետ զնակ պքունելու:

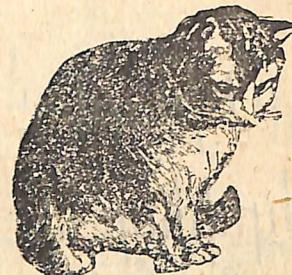
Փիսիկ

Միօ միօ փիջօ, փիջօ
Ռը կատուն ես.

- Կողաբէկի:

Բնկ ես ուկում. Ռը ես տանում.

Չիր ու զամիկ: Դարսու փեսին:

Ճաղիկ

Ճըտի պէս

Արփի բալա,

Ճըլըլա,

Ճտիկ թէ առ,

Թըլորընա,

Թըն, թըն, թըն...

Ճտիկ թէ առ,

Թըլորընա,

Այրստիկ ժիւ դառ

Ճըլըլա...

Ժիւ, ժիւ, ժիւ...

Ճովինար, քիւփրոնէ, գայլակ:

յոպոս
նեռամբ մի նորահարս
է եղել: Նրա մարդը զը-
նացել էր շուկայի, իսկ
սկսուրը դրսում բա-

նի յետևից էր: Դարսը գուլպայ էր զոր-
ժում: Յարմար դէպից օգտւելով,

գուլպան վայր դրեց, բայ արեց զլու-
իր և սկսեց մացերը սանդրել:

Ճանկարժ ներս մտաւ սկսուրը,
անիշեց բայ զլուխ հարսին: Նա էլ
յոպոս դառաւ սանդրը զլիսին:

Յոպոս դառաւ ու քո աւ:

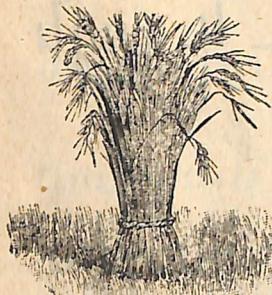
չի
Յուսիկի չին
Յուսիկը խազ չիա-
ւոր էր: Նա հօր չեռ-

նափայտը հեծած դէս դէն էր ժը-
շում: Մի օր էլ չին հեծաւ և չայն
տւեց մօռը .-

— Մայրիկ, ես զնում եմ նոր տարին
քերելու: Նոր տարին որ զայ, էլ չը-
թեռ վի լինի: Դրուրսը խիստ ցուրտ
էր: Յուսիկը տուն դարձաւ և ասաց

— Ժիս իին տարի, սպասիր, թող
նոր տարին զայ . . .

Քուլիքուլի իմշագիկներ,
Եկէտ, կերէտ չեր հատիկներ.
Ասդու զագիկ կարմրաթաթիկ,
Իմէպ տուն դարշան օրօրւելով,
Ակիկ-մակիկ շօրօրւելով:

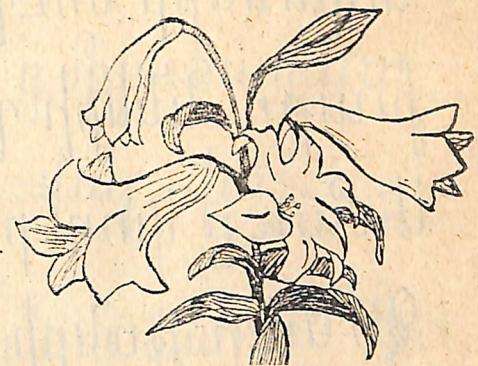
բոյս ոյ
Այարոյր, ինչ գոյն
ունի մանիշակը, հար-

յընութենրան փոփրիկ ժոյրը:

- մանիշակը կապոյտ գոյն ունի, մեր
Զօնիկի ազիկների պէս:

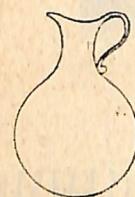
- խոկ ինչ գոյն ունի վարդը.

- Վարդը կարմիր գոյն ունի,
Մեր վրոյրի թշիկնե-
րի պէս:

- խոկ շուշանը.

- Ծուշանն էլ ֆեկ պէս սիս-
տակ գոյն ունի, սիրունիկս:

կուժ ջ

կուժը նստելէ, կու-
ժ գլուխնէ լալիս:

ուժեղ կատու

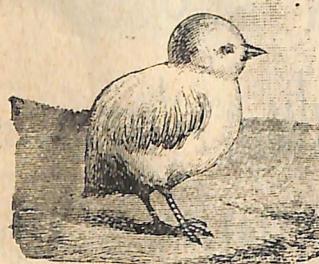
կատու, դու շատ ուժով ես:

- Ուժով եմ, ուժով եմ,

Ուժովներից ուժովն եմ,
Աղաների թուղտակն եմ,
Խարուների շուղտակն եմ.

Ամառը կտուրի վրայ.

Զօտուր քոնրի վրայ
Անուշ-անուշ կը պառկեմ.
թէ փըշտ անեն կը քուշ:

Թուտ

հ

Մենիքունէինք
Մի Տեղուածանք,
Դամպու ունէր,
Դամէւ ականգ:

Աղլէսն եկաւ լանզիկ լանզիկ.
Աիրտը ուշեց հաւի ժարծիկ, -
Վահ իմ ծուլտիկ դմբլածակատ
Վայ, վայ...

Նունուֆար ֆ
Անֆիկ, այն ինչ
Ճաղիկ է, որ այսօր
Ֆլորան ժաղեց թեր

պարտէցիկ, հարսրեց Զօնիկը
իր թեշ յրոզը:

Ամօր է, միթէ վը գիտես, նու-
նուֆար է. Վէ որ մեր մայրի-

կի անունը նոյնակէս նունու-
ֆար է:

Օֆ, օֆ, ներիր հոգիս, ես զը գի-
տէի, թէ մեր մայրիկի անունը
այդ սիրուն ժաղկիցն է վերպած:

Դում էր բակում: Ճամփի կտու-
րից յանկարծ ցած իզաւ արժիւր:
Ճուտերը ժիշ-ժիշ անելով՝

Արժիւ իւ
Ամսուն էր: Մի մայր
տանը իիւանդ
պառկած էր, իսկ
նրա մանուկը խա-

փախան: Արժիւը վերպարեց ման-
կանը և վերև ելաւ:

Դիւանդ մայրը ուժ առաւ, վա-
զեց արժիւի բունը և չագին հա-
նելով, ցոյց տւեց արժիւին:

Կոհիւ սիրող արժիւը խոնարի-
ւեց: Նա ցած իզաւ, մանկանը
տւեց Յօրը, իսկ ինքը իր չա-
գուկին առնելով վերև սլապաւ:

Իաֆֆի Իաֆֆի

աղբիւր իւ
Կարկագիւն առ-
բիւր, հոսիր դու,

վայիր: Ձուք տուր արտերին,
պարտէցը զրիր: Ճառերի տը-
խուր ծիւղերը և բոռոմաժ Շա-
ղիկները ժեկ են սպասում:

Դոսիր, ուրախութիւն ու
կենդանութիւն տուր երկրին:

սարեակ եօրը
եա եօ

Սարեակները
Գարունէ: Աս-

րեակները ծլութեն ժառի
վրայ:

Եօրը տարեկան ջամիկը կանգ-
նած էր պատղգամբուժ և ամեն
վայրկեան սպասում էր, թէ սա-
րեակները բուն կը շինեն իրանց
ժառի վրայ:

Աիրդեօֆ սարեակները Թնալու են
իրանց բակում, մոաժութ էր նա:

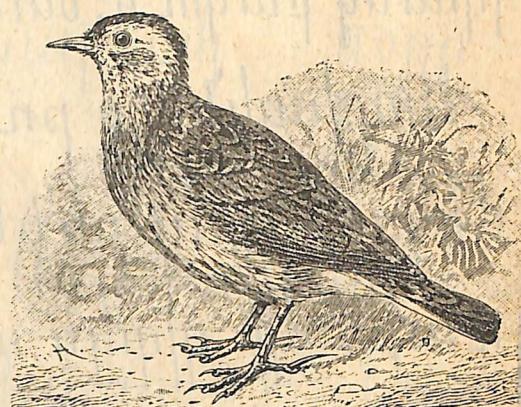
Սարեակները բռան, իսկ ջա-
միկը վաշեց սենեակը, ընկաւ
դայեակի գիրկն ու լալիս էր:

- Աիրելի դայեակս, ինչո՞ւ սա-
րեակները բուն վեն շինութ
թեր բակում:

<u>w</u>	<u>lh</u>	<u>m</u>	<u>ll</u>	<u>d</u>	<u>ff</u>	<u>v</u>	<u>ø</u>	<u>p</u>
<u>u</u>	<u>u</u>	<u>n</u>	<u>u</u>	<u>b</u>	<u>b</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>f</u>
<u>vn</u>	<u>ch</u>	<u>m</u>	<u>s</u>	<u>z</u>	<u>g</u>	<u>l</u>	<u>c</u>	
<u>r</u>	<u>p</u>	<u>r</u>	<u>r</u>	<u>t</u>	<u>θ</u>	<u>η</u>	<u>ç</u>	
<u>ni</u>	<u>n</u>	<u>nl</u>	<u>nl</u>	<u>q</u>	<u>χ</u>	<u>ŋ</u>	<u>ħ</u>	
<u>t</u>	<u>t̄</u>	<u>k</u>	<u>b</u>	<u>n</u>	<u>ñ</u>	<u>ñ</u>	<u>ñ</u>	

Արտոտ

Արի իմ արտոտ
Երգիր երգ սիրուն.
Անուշ երգերդ
Ես շատ եմ սիրում:

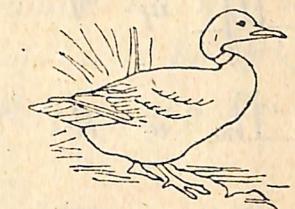

<u>n</u>	<u>ñ</u>	<u>u</u>	<u>ø</u>	<u>β</u>	<u>w</u>	<u>η</u>
<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>
<u>l</u>	<u>ł</u>	<u>l</u>	<u>ł</u>	<u>l</u>	<u>ł</u>	<u>l</u>
<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>	<u>h</u>
<u>p</u>	<u>p̄</u>	<u>p</u>	<u>p̄</u>	<u>p</u>	<u>p̄</u>	<u>p</u>

Դա նակ ու գդալ

Կտըեմ, կտըեմ, դէն դնեմ,
ասում է դանակը:

<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>s</u>	<u>š</u>	<u>š</u>
<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>
<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>
<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>	<u>č̄</u>	<u>č</u>

շ շ ծ ծ
ղ ղ զ զ
կ կ զ զ
կ կ զ զ
ա ա պ պ
ն ն ռ ռ
օ օ օ օ
և և ւ ւ

Ծաղիկներ

Ծաղիկները մի տես ինչպէս,
 Պար են բոնել արօտում
 Եւ նրանցից մէկն էլ ասես,
 Մի դարտ չունի իր սրտում:

յ յ յ յ

Ծղրիդը երգում է
 Ճիկ, ճիկ, ճիկ
 Եկէք քնըուշ
 Հարան ու աղջիկ.
 Տւէք անուշ
 Մի պաշիկ,
 Որ լաւ երգեմ,
 Պար թոշիք:

ճ ճ ճ ճ

բ բ բ բ

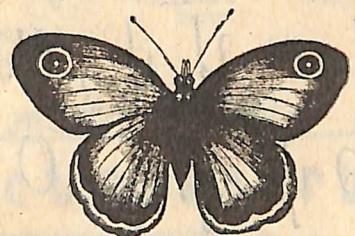
հ հ հ հ

զ զ զ զ

թ թ թ թ

ւ ւ գ գ
վ վ վ վ
ի ի ի ի
ժ ժ ֆ ֆ

Թելիկ մելիկ մի թեթև
 Թովուացող թիթեռ եմ,
 Ունիմ երկու նաշխուն թև,
 Ողջ աշխարհին ես տէր եմ:
 Ամբողջ օրը իմ քէփին
 Թուչկոտում եմ դէս ու դէն,
 Ի՞նչ եմ տւել իմ թեխն,
 Որ չըթոշեմ, ուր կուզեմ:

ժ ժ ժ ժ

զ զ զ զ

փ փ փ փ

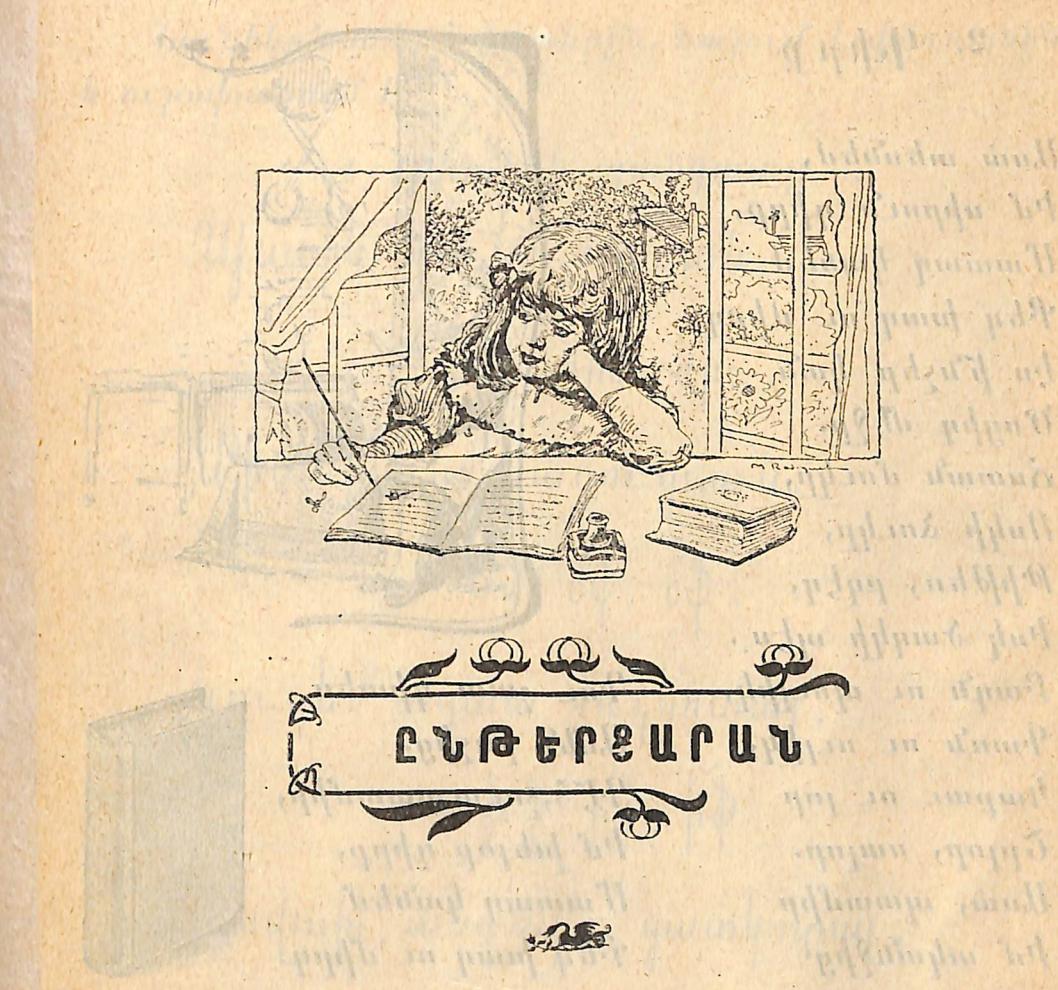
Ծառի ձիւղին

Ծառի ճիւղին բուն էր հիւսել
 Մայր ծիտիկը շիւղերից,
 Իր ընի մէջ ձու էր ածել՝
 Զէր հեռանում ճիւղերից:

Բարակ բամին փշում յանկարծ՝
 Օրօրում էր ծառ ու ճիւղ,
 Ժիր ծիտիկը բնում նստած՝
 Ճօճ էր ընկնում աներկիւղ:

Ա ա, Բ բ, Գ գ, Դ դ, Շ տ,
 Զ չ, Ե է, Ը ը, Բ բ, Ժ ժ,
 Փ փ, Լ լ, Խ խ, Ծ ծ, Կ կ, Ւ հ,
 Չ չ, Ռ ր, Ճ ճ, Մ մ, Յ յ, Ն ն,
 Շ շ, Ի ի, Ջ ջ, Ա պ, Ջ ջ,
 Ի ի, Ա ս, Վ վ, Ծ տ, Ի ի
 Կ կ, Փ փ, Ֆ ֆ, Օ օ, Ֆ ֆ

Ա ա, Բ բ, Գ գ, Դ դ, Ե ե, Զ զ, Է է, Ը ը, Թ թ,
 Ժ ժ, Ի ի, Լ լ, Խ խ, Ծ ծ, Կ կ, Հ հ, Զ ձ, Ղ ղ
 Ճ ճ, Մ մ, Յ յ, Ն ն, Շ շ, Ո ո, Զ զ, Պ պ, Զ զ
 Ի ի, Ա ս, Վ վ, Տ տ, Ծ տ, Ի ի, Փ փ,
 Ք ք, Ա ս, Ֆ ֆ, Ծ տ:

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ

1. Ծիտիկ

Մեր պարտէզի ծառի ճեղքում
 ծընծղուկը շինեց մի բուն.
 Այստեղ ածեց երկու ձւիկ,
 երկու ձւիկ, երկու ծիտիկ:
 Ծիտիկներն ասին «ծիկ, ծիկ,
 Մեղ կըսիրե՞ս, անուշ մայրիկ»:

2. Գիրք

Ասաւ տեսնեմ,
Իմ սիրուն գիրք,
Մատաղ կանեմ
Քեզ խաղ ու միրգ.
Էս ինչեր կան
Ծոցիդ մէջը.
Ճստան մուկը,
Ուկի ձուկը,
Թիթեռ, բգէզ,
Խսկ ծաղկի պէս.
Բազն ու պուլիկ,
Գառն ու ուլիկ,
Կաքաւ ու լոր
Շըլոր, սալոր.
Ասաւ, պատմիր
Իմ ականջից՝

Դու շատ գիտես
Ամեն ինչից.
Դէհ, շուտ պատմիր,
Իմ խելօք գիրք,
Մատաղ կանեմ
Քեզ խաղ ու միրգ:

3. Փլոռանը

Փլոռանը, փլոռանը, կանչում
Են մանուկները:

Պետիկը պինդ բռնել է թոկի
ծայրից: Փլոռանը աւելի ու աւելի
վերև է բարձրանում և ճետզիետէ
փորքանում է: Եւ ահա նա մի սկ
կէտի չափ է:

Նունիկը նստել է խոտերին, նայում է փլոռանին
և ուրախանում է:

4. Ծիտիկի գանգատը

Այստիկ նիտ եմ նւժւան,

- Շիւ, Շիւ, Շիւ.

Միամիտ եմ վաղուցւան,

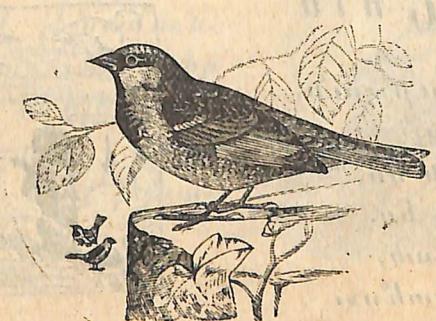
- Օֆ, օֆ, օֆ.

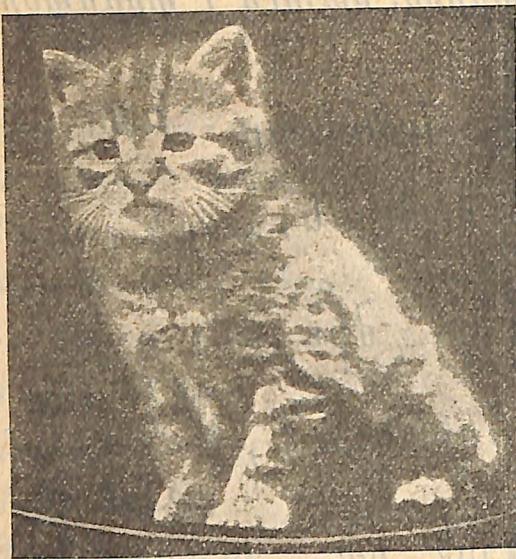
Կուշեմ ակատ քուկոտալ,

- ի՞ֆ, ի՞ֆ, ի՞ֆ.

Անվախ, անդարդ ցատկոտալ,

- զնն, զնն, զնն ...

5 Թուրակնու փիսօն

Թութակը հանգիստ չէր
տալիս խեղճ կատւին: Կա-
նաշ վանդակի մէջ նստած
նա յանկարծ բարձր կան-
չում էր.

—Փիսօն, փիսօն, փիսօն:
Կատուն խկոյն և բախ-
ուրախ սենեակն էր վա-
զում՝ պոչը վեր ցցած՝ ու
սկսում էր բոլոր աթոռ-
ների և սեղանների ոտնե-
րին քսւել և մոմոար: Նա
սպասում էր, որ իրան քաղցր բան կրան: Յետոյ փիսիկը
կանգնում էր սենեակի մէջտեղ, աչքերը չորսբոլոր ման-
ածում և միայն այն ժամանակ էր նկատում, որ իրան կան-
չողը թութակն է: Բարկացած նա վեր էր ցատկում, որ
բոնի թութակին, բայց վանդակը շատ բարձր էր կախւած:

Այն ժամանակ նա սենեակից դուրս էր փախչում, իսկ
թութակը ծիծաղելով ետեից կանչում էր.

—Միան, միան, միան:

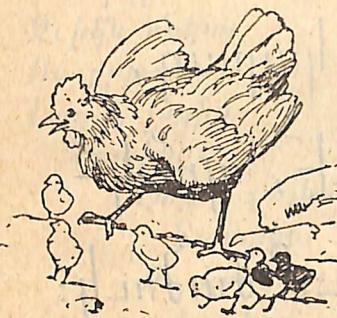
6. Շուն

«Իմ պուճուր շուն,
Սրի մօտըս,
Ինչ սիրուն ես,
Ինչ խելօք ես.
Դու ինձ ասա,
Կարդալ զիտե՞ս»:

—Զէ, չէ, փոքրիկ,
Ենուշ ընկեր,
Իմ ինչ բանն է
Կարդալ-զրել.
Ես կըպահեմ.

Մեր տուն ու տեղ:
Դու կըկարգաս,
Դու կըգրես,
Ինձ կըպատմես
Հաւ լաւ բաներ:

7. Թիսկանը

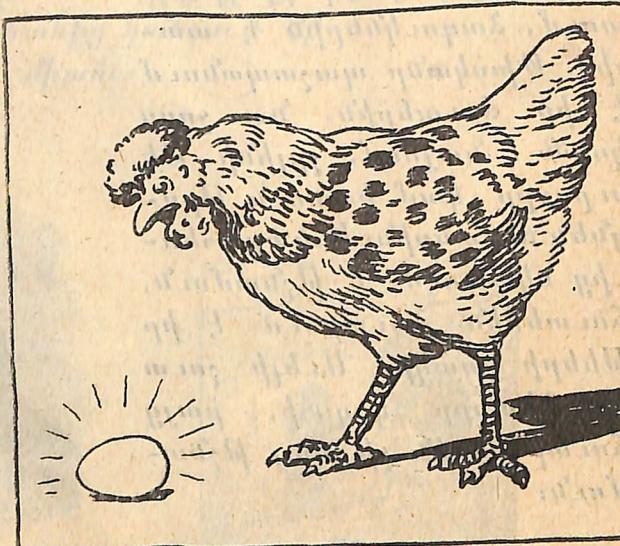
Հաւը թուխս սստեց: Նա ե-
րեք շաբաթ տաքացնում էր ձւե-
րը, նրանց շուռ մուռ տալիս:
Երեք շաբաթից յետոյ ձւերից
զուրս եկան զեղին ձուտիկներ:
Հաւ մարիկը իր ձուտիկների հետ

ման է գալիս բակումը: Նու
հէնց որ մի կուտ կամ հացի
կտոր է զտնում, ինքը չի ու-
տում, ձագուկներին է տա-
լիս: Թիսկանը պաշտպանում
է իր ձուտերին: Նա չորս
կողմն է նայում, չըլինի թէ
ուրուրը կամ կատուն թրո-
ցնեն ձուտերին: Իսկ երբ հեռ-
ւից նկատում է թշնամուն,
ձուտերին հաւաքում է իր
թերերի տակը: Աւելի շուտ
իր կեանքը կըզոհի, բայց
ձուտիկներին չի տայ թշնա-
մուն:

8. Կատու

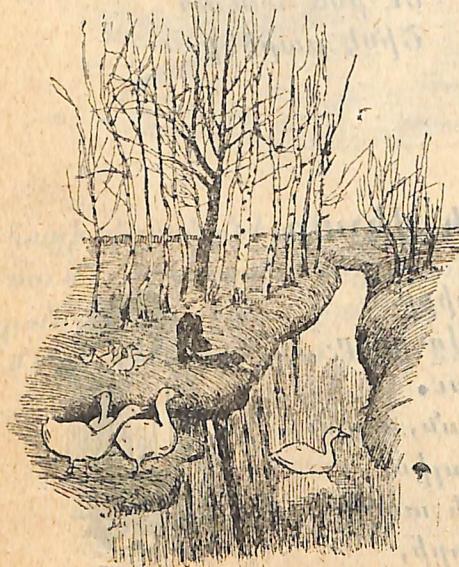
Ես կատուն եմ խիստ մյաւան
Միան, միան, միան.
Ել ժոհի ծուտու ու հաւի չագ,
Ել թազա չուկ, իւղ ու կարագ,
Գողանում եմ ու հայդէ, պուկ-
Թանում եմ ես՝ ուտում ժաժուկ:

9. Ուկե ձւիկ

Պապի
Տատի,
Չալ հաւիկ
Ածեց ուկէ
Մի ձւիկ:
Տուր որ տւեց
Պապիկը,

Բայց չըջարդեց
Ձւիկը:
Տուր որ տւեց
Տատիկը,
Բայց չըջարդեց
Ձւիկը:
Մին էլ վազեց
Մինիկը,
Պոչահարեց
Ձւիկը:
Ձւիկն ընկաւ
Ու ցըխաւ:
Լաց է լալիս
Պապիկը,
Լաց է լալիս
Տատիկը,
Ու կըոկում
Հաւիկը:
Մի լար, պապիկ,
Մի լար, տատիկ,

Նորից կածեմ
Ես մի ձւիկ.
Ձւիկ, ձւիկ
Ձւեղէն...
Ել չի լինի
Ոսկեղէն:

10. Սագերը

Արփիկը սագերը ըշեց դաշ-
տը և կանգ առաւ մի զետա-
կի ափին։ Արփիկը նստեց
խոտերի վրայ, իսկ սագերն
սկսեցին կերակուր փնտրել
լողանալ, խաղալ։ Արփիկը
սպանվանում էր սագերին և
չէր թողնում, որ նրանք հե-
ռուն գնան։ Սագերը նոյնպէս
ունին իրանց թշնամիները։
Նրանց ձագուկներին փախ-

ցնում է աղւեսը և նոյն իսկ ուրուրը: Արփիկը ուշա-
դրութեամբ հետեւում էր իր սագերին:

11. Սագիկ

Սագիկ—մազիկ,
իմ սիրունիկ,
ես քեզ կըտամ
Քաղցը կուտիկ:

Որ դու ուտես,
Շուտ մեծանաս
Ուրախ ապրես,
Գւարճանաս:

Երբ մեծանաս,
Մեծ սագ դառնաս,
Ես կըխնկրեմ
Իմ մայրիկիս,

Որ նա ժողւէ
Քո փետուրներ
Եւ ինձ համար
Շինէ բարձեր:

12. Սուրիկի վիշտը

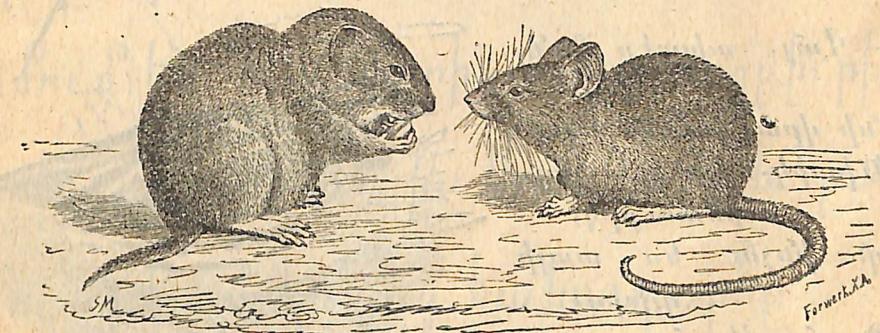
Նաշխուն աչքերը արցունքը լիքը
Տանից դուրս եկաւ փոքրիկ Սուրիկը.
Մօրքոյը նրան դռանը տեսաւ。
— Եղ ուր ես գնում, խելօք ջան, ասաւ,
Քեզ ով է ծեծել, ինչու ես լալիս.
Խնձոր եմ ուզում, նանը չի տալիս,
Մէջքիս խփում է թէ զնա կորի,
Մեր տանն, ասում է, ծառ կայ խնձորի...

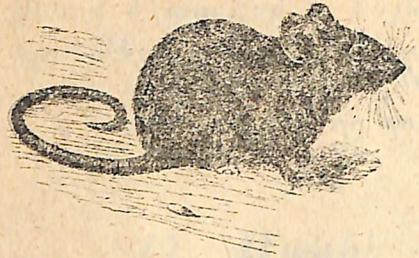
Ու միը Սուրիկը,
Աչքերը լիքը
«Գնումեն կորչեմ»... կանչում է լալիս,
«Իմ նանն», ասում է, «խնձոր չի տալիս» ..

13. Երկու մուկ

Փոքրիկ մուկը ասում է ծեր մկանը. «Ինչպէս չար
ու ժլատ է մեր տէրը. Նա կատուներ է պահում, թակարդ-
ներ է զնում և ամեն կերպ աշխատում է մեզ ոչնչացնել:
Բայց միթէ մեզ շատ բան է հարկաւոր. մի կտոր ճարպ,

հացի փշանքներ և մի բանի հատիկներ»: «Ճիշտ ես ա-
սում», պատասխանեց նրան ծեր մուկը. «Մեղանից իւրա-
քանչիւրին շատ բան չէ հարկաւոր, բայց արի տես, որ
մենք ինքներս շատ շատ ենք»:

14. Ծիտիկն ու մուկիկը

Ծիտիկն ու մուկիկը ախաղէ-
րացան։ Գետի ափին բուն շինե-
ցին, մտան մէջը։

Մի օր ծիտը գնաց քուջուջ
անհլու, ետ եկաւ, տեսաւ մու-

կիկը մեռել է։ Ծընկանը դարձեց.

— Վայ ախաղէր չան, վայ...

Եօթը ճամբի մէջ անեց, հողը փորեց, տւաւ
պլին։

15. Մուկիկի մանր

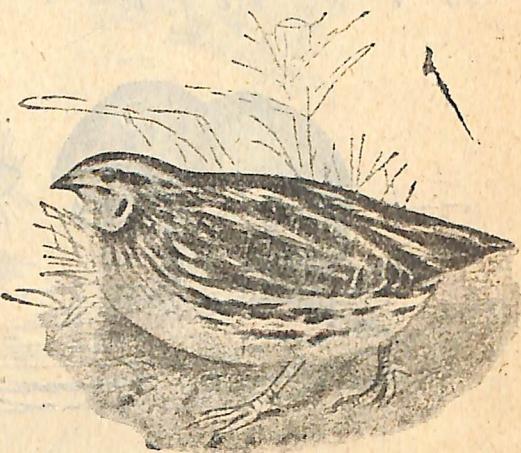
— Վայ, ախաղէր չան,
վայ։

Զէնի վրայ լորիկն եկաւ.

— Ծիտիկ-միտիկ, չալ-
փետուրիկ,

Հողն ինչու ես տալի
զլիխիդ։

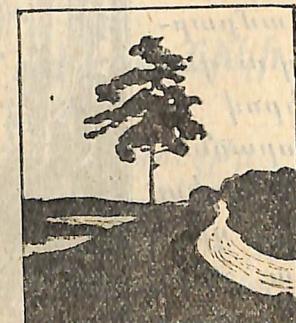
— Թառ՝, թառ՝, տառւ
ծիտը,

Ես որ չը տամ, ով տայ հապա.
Մուկիկի պէս ախաղէր մեռաւ,
Աշխարհքն էսպէս մնաց անտէր,
Ես որ հողը տամ իմ զլիխին
Մեծ բան է...

Միայնակ Ժառը

Բլուրի վրայ բուտել է մի մայրի
Ժառ։ Նա միայնակ է։ շուրզը ընկայ
ով ժառ և ով էլ բուժ։ Յոզեած
ծամփորդները նստութեն նրա սուե-
րի տակ, հանգստանութեն։ Նրանի
խմութեն նրա Յօնիկ հոսող աղբիւրի
զրիկ, փառի տախի նստժուն և շա-
րունակութ իրանց ծանապարիը։

17. Աղու

Աղու... Շողիկ ջան,
Աղու...
Աղու արա—ղու,
ղու, ղու,
էղ պուճուրիկ
Լեզւիդ մեռնեմ,
Աղու արա, մի տեսնեմ:
Ընդղու, ընդղու...
Աղու... Շողիկ ջան,
Աղու...
Հա, հէնց էղպէս,—
Ղու, ղու, ղու,
Աղունակի ձէնիդ մատաղ,
Աղու արա ղու անվախ:
—Ընդղու. ընդղու...

18. Աշոտ

Աշնանը գիւղացին վերջացնում է իր գաշտային աշխատանքները և ձմեռուայ պաշարը տեսնում: Նրա ամբարները լիքն են ցորենով ու գարով, մառանը մրգերով ու պտուղներով. իսկ կարասներում նոր զինին է եռ գալիս: Եթէ տարին առատ է, գիւղացին ուրախ է, նա հանգստ որտով ձմռան զալուն

է սպասում, որ իր ամառուայ ծանր աշխատանքի պտուղները վայելէ:

Աշնանը դպրոցները բացւում են: Աշակերտները արդէն ձանձրացել են ամառուայ երկար արձակուրդից և զրքերն ու տետրակները կարգի բերելով, ուրախ-գւարթ գազում են դէպի դպրոցը:

Աղուն

Արի, աղուն,	Մեժ մեժ տանչեր,
Արի, նախուն,	ինչոր ու նուշ,
Արի ու բեր	մրգեր անուշ,
Ծատ բարիներ՝	Արի, Աղուն,
Դասած դեղչեր,	Արի նախուն:

20. Գիրեռնիկի թեւեր

—Ի՞նչ ես անում թուղթը, իմանուշիկ:
—Ես ինձ համար թղթից թևեր կը շինեմ, մայրիկ,
ահա այսպիսի մեծ թևեր, —ու կը լինեմ թիթեռնիկ:
—Եւ կը թոշես, իմ թիթեռնիկ:
—Այս: Երբոր մեր չարաձափ գիգուշը կուզենայ

64

ինձ բռնել, ես այ այսպէս թևերս թափ-թափ կըտամ ու կըթռչեմ բարձր, բարձր։ Գիգուշը կասի—«Ուրէ իմ քոյրիկը, իսկ ես նստած կըլինեմ մեծ ծառի վրայ և կասեմ առւ, առւ»։

—իսկ ես լաց կըլինեմ, կասեմ՝ «Ուրէ է իմ աղջիկ Արփիկը, նրան ովէ գողացել»։

Ես էլ վայր կընկնեմ ուղիղ մայրիկիս փափուկ գրկի մէջ ու նրան այ այսպէս կըփաթաթւեմ։

21. Փոքրիկ տղանի

Փոքրիկ տղան՝ դաշտի միջին նա ուրախ է, նա խնդում է, վազվղում է, թռչկոտում. նա չի զգում յոգնութիւն, եւ նաշխունիկ թիթեռնիկին եւ քրտինքը կաթկաթում է նա բռնել է աշխատում։ Նրա դէմքից շողշողուն։

22. Սօֆիկն ու կովը

Փոքրիկ Սօֆիկը հեալով ներս վազեց սենեակը։

—Մայրիկ ջան, մայրիկ, զիտես՝ իմ համով կաթը ովէ տալիս։ Մեր Ծիրանն է տալիս, մեր Ծիրանը. Ես տեսայ, Մարիամը նրան կթում էր։

—Այս, հոգեակս մեր կովը գնում է դաշտ, կուշտ կուշտ խոտ է ուտում, ծաղիկներ ու յետոյ կաթ է տալիս։

Սօֆիկը կանգնած մնաց ու երկար միտք էր անում։ Յետոյ յանկարծ դուրս փախաւ սենեակից, վազեց պարտէզը, խոտ քաղեց ու մօտենալով կովին՝ կանչեց. —Կեր, ծիրան ջան, կեր։ Զէ՞ որ դու ինձ համով կաթ ես տալիս։

Առած. —Որբին խրատ տւող շատ կըլինի, հաց տւող քիչ։

23. Կովն ու հորբուկը

Արի, բալա,
Չոքիր, բալա,
Ռուատ կաթս
Սնուշ արա։

Ման եմ եկել
Դաշտ-հովիտներ,
Խոտ եմ կերել
Խմել ջրեր։

Անուշ խոտից
Կաթ եմ շինել
Ռու քեզ համար
Կուրծս լցրել։

Արի, բալա,
Չոքիր, բալա,
Ըուատ կաթս
Անուշ արա։

Աիրելի Մայրիկ

Նս արդէն զիտեմ գրել-կարդալը:
Երէկ մենք սովորեցինք ֆ-ն և վար-
ժապետն ասաց, որ դա վերջին դասն
է: Մենք ամենին շատ ուրախացանք:
Այժմ ես պիտի նամակներ գրեմ թեզ,
իսկ Արփիկը ինչ կօգնէ:

Դամբուրութեմ թեզ

Ին Առրիկ

1913 թ. 6 ն Աղեմբերի

Բիթիկ

25. Տօ՛-տա՛...

Տօ՛-տա՛, տօ՛-տա՛,
Ոտիկներդ շուտ-շուտ
Փոխի, բալա ջան...
Տօ՛-տա՛, տօ՛-տա՛,
Էօտիկներդ ամուր
Կոխի, բալա ջան...
Տօ՛-տա՛, տօ՛-տա՛,
Սրի-արի, ինձ ծի
Սրա, բեղ մատաղ:

26. Արծիւն ու տղան

Մի չարաձճի տղայ գնում
է արծւի բունը գտնելու և
նրա ճուտերը յափշտակելու:
Նա մեծ դժւարութեամբ մօ-
տենում է բնին. ճուտերը
Քշում, բարկանում են և նը-
րանցից մէկը նոյն իսկ կծում
է տղային: Բայց տղան իր վր-
բայի շապիկը հանում է, մէկ
ճուտի վրայ գցում ու փախ-
ցնում, տանում: Եյլ ժամանակ մայր-արծիւը
տուն է վերադառնում: Նա նկատում է տղային և

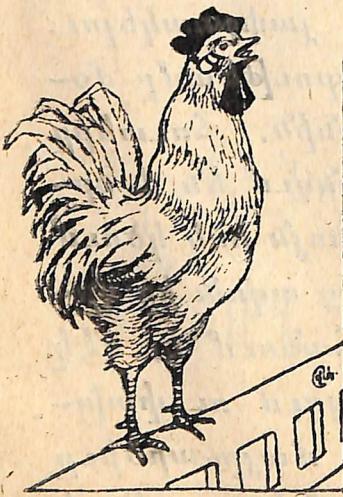

յարձակում նրա վրայ։ Տղան վազում էր, արծիւր հետևում էր նրան։ Վերջապէս տղան դէն ձգեց արծւի ճուտը և աւելի արագ սկսեց վազել։ Բայց արծիւր դարձեալ յարձակւեց, թևերի հարւածներով գլորեց տղային նստեց վրան և իր սուր—սուր ճանկերով սեղմեց նրա կուրծքը։

Տղան սարսափած դէմքը ծածկեց ձեռներով, որովհետեւ արծիւր էն է՝ ուզում էր կտցահարել նրա աչքերը…

Այդ միջոցին արծւի ճուտը խղճալի ձայնով ծււաց ու կանչեց իր մօրը։ Երծիւր բաց թողեց տղային ու շտապեց դէպի ճուտը։ Նա իր ուժեղ ճանկերով բռնեց նրան և թռաւ դէպի իր բունը։

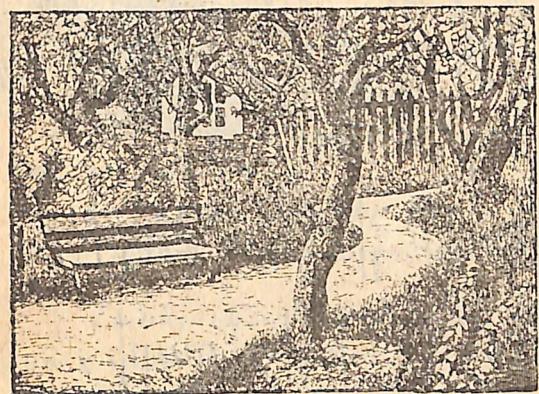
27. Աքաղաղն ու կտուրը

Մի աքաղաղ կարմրապէծիկ
Իր ստները երկար ու ձիգ
Կըտրին տալով
Փրբւեց, ձգւեց
Ու գարմանքով
Մի հարց տրւեց,
— Էս մնց է որ, Տէր, քեզ մեղայ
Էս կտուրը փուլ չի գալիս։

28 Ջ մ ե ն

Զմեու է։ Զիւնը ծածկել է սար ու ձոր, դաշտ ու այգի։ Սաստիկ ցրտից մարդիկ կուշ են եկել իրանց տներում։ Միայն շատ հարկաւոր գործի համար նրանք գուրս են գալիս տանից, այն էլ լաւ հագնելուց յետոյ։

Զմռանը յաճախ մարդիկ ճանապարհը կորցնում են, սար ու ձոր ընկնում։ Ահա թէ ինչու նրանք աշխատում են տանը նստել, Վատծու տւած բարիքները վայելել, մինչև որ անցնի ցուրտ ձմեռ և գայ սիրուն գարունը։

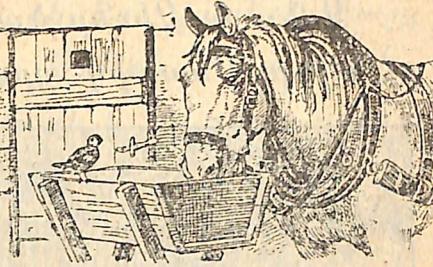
29. Կոր տարի

Եկէք թոռնիկներ, իմ ազիզ բալէք,
Շուրջը բոլորւէք հասակի կարգով.
Ակառը պապի խօսքը լսեցէք.
Նա հիւր է ձեզ մօտ մի քանի օրով։

Եկէք թոռնիկներ, իմ անգին բալէք,
Շուրջը բոլորւէք հասակի կարգով.—
Ծերուկ պապիկին ձեր ցաւը տւէք,
Նա հիւր է այս տան կարճօրեայ կեանքով։

30. Զին ու ձևադրուկը

Չմեռ էք ճնճղուկն ե-
կաւ՝ խեղճ, անօթի գոմը
մտաւ, մտաւ, թուաւ մսրի
ծայրին, սիրուն ձիոն ծիւ
ծիւ ասաւ.

— Այս սիրուն չի, եղիր բարի,

Ճթն օր է, մի ժիկ դարի,

իմ բոխ զափ, որ ինչ բաշխես,

Էլլ դու միշտ կուշտ կը լինես:

— Խեղի ծննդուկ, վնր առ ու կեր,

ինչի՞ն կուշտ, ասայ մեր չին.

Ունեցածն մեկի համար

Ծառ հերիդ է մինչև ամառ :

31. Պապը եւ քոռնիկը

Գարունը եկաւ, տաք արկը ձիւնը հալեց, սարերը
սեացան ու յետոյ կանաչեցին:

Փոքրիկ Զաւէնը պատուհանից դուրս նայեց և շատ
ուրախացաւ:

Նա շտապ վազեց, փաթաթւեց պապիկի պարանոցով
ու պինդ համբուրեց:

Յանկարծ աջքը ընկաւ պապիկի ճերմակ զլիսին ու
նա բացականչեց:

— Իսկ բո մազերը ինչու չեն սեանում, պապի: Դու
երբ պիտի ջահելանաս, պապի ջտն:

Հանելուկ.—Պստիկ տղան վազէվազ, մէջքի գոտին քառ-
սուն գազ:

Սոռած. Ծերանաս, ճերի պատիւն իմանաս:

32. ՄՐարտի փոխը

Պառաւն ասաց «Էլ վախ շըկայ,
Անցաւ ձիւնը, ցըտերը,
Մարտէն պրծայ, դարտէն պրծայ»,
եւ դաշտ քշեց ուլերը:

Էս որ լսեց, կըհամբերէր
Մարտ ամիսը — գիծ-մողի,
Բայց իրա էլ վերջն էր եկել.
«Եկ, ապրիլից փոխ ուզի»...

Ու դաշտ վազեց, քամի փչեց,
Բուք ու բորան, սառը ձիւն,
Զիւն ու բամի իրամը խառնեց —
Խեղգեց պառակ ուլերուն...

Ծեղճ պառաւը կըմըրմնջայ,
Ելել կուգայ փոր-փոշման,
«Մարտէն պրծայ, գարդէն պրծայ»
Ել Երբ կոսի էտպէս բան...

Հանելուկ. — Սև սալայ, սիպտակ սալայ, խաթունը մէջը
կըպլպլայ:

33. Փ ա ր ո ւ ն ի

Գարունը բացւել է: Ա-
րեգակը հետզհետէ աւելի
է տաքացնում: Օրերը ըս-
կում են երկարանալ:
Դաշտը ծածկւել է կանա-
չով և ծաղիկներով: Տաք
երկրներից խումբ-խումբ
գալիս են թռչունները և
իրենց անուշ ծլւլոցով ու-
րախացնում մեզ: Գիւղա-
ցիները ցանում են ար-
տերը:

Հովիւը ռշխարները դէ-
պի գաշտն է տանում ա-
րածացնելու: Ողջ ընու-
թիւնը ուրախ է ու զը-
ւարթ:

Ուրախ են և երեխանե-
րը: Նրանք ծաղիկներ են քաղում և փնջեր կազմում:

Առած. Լաւ օրը առաւօտից, լաւ տարին գարունը-

34. Հրաւեր զարման

Արի գարուն,
Արի սիրուն,
Եւ մեզ գու բեր
Նաշխուն դաշտեր,
Վճիտ առւակ,
Պարզ, սառնորակ.
Անթիւ հաւքեր,
Անուշ երգեր,
Ծաղկունը ու բոյս,
Պարզ արշաւոյս,
Ծառ ու տերեն,
Պայծառ արհ:

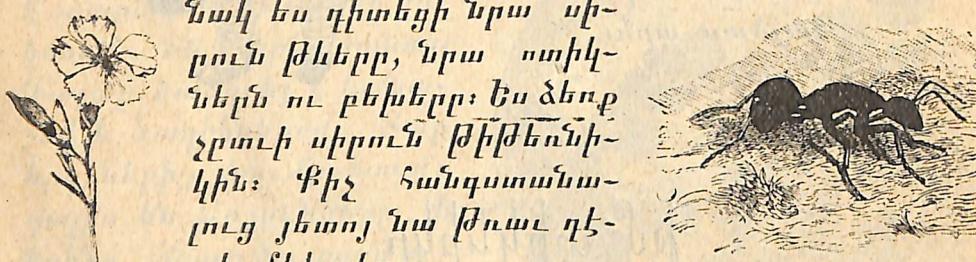

իմ տիկնիկը
իմ տիկնիկի անունը մարդուշ է
ես շատ եմ սիրում իմ մարդուշին:
Մրեկոնեկը ես նրան վեեցնում եմ մահ
իակալութ, նանիկ եմ ասութ. « Նանի
մարդուշ նանի, նանի զանիկս, նանի»:

36. Գ ա շ տ ո ւ մ

Ես այսօր զբօսնում էի գաշտում. այստեղ ես տեսայ զոյնզգոյն թիթեռներ, ոսկեզօծ բգեցներ, ճպուռներ, մեղուներ. Նըրանք ամենքը թրոչում էին, սողում, տպտղում: Մի գեղնաւուն թիթեռնիկ շատցածր էր թռչում և յաճախ հանգստանում էր ծաղիկների վրայ: Ահա նա նստեց սպիտակ շուշանի վրայ: Այդ ժամանակ ես գիտեցի նրա սիրուն թերը, նրա ոտիկներն ու բեխերը: Ես ձեռք չըտւի սիրուն թիթեռնիկն: Քիչ հանգստանալուց յետոյ նա թռաւ դեպի մեխակը:

Հանելուկ. - Գոմշի կաշի, ոչ կըհալի, ոչ կըմաշի:

37. Մ ա յ ի ս ի ն

Երբ մայիսին ես անցնում եմ կանաչագարդ անտառով, Շատ թռչուններ ես տեսնում եմ Այս ու այն կողմ թռչելով: Ես տեսնում եմ շատ ծաղիկներ Անուշ հոտով բուրելիս, Ես տեսնում եմ թիթեռնիկներ Միշտ վեր ու վար թռչելիս:

Գարոն է, գարոն է,
Տեսէք, ինչպէս սիրուն է:
Ծաղիկներից ես կապում եմ
Սիրուն վնջեր ինձ հումար,
Թիթեռների յետքից լնկած՝
Ես վազում եմ անկադար:
Ուրախ է, գարոն է,
Տեսէք, որչափ սիրուն է.
Գարուն է, նաշխուն է,
Այս նա անչափ սիրուն է:

38. Շ ո ւ շ ա ն

Սպիտակ, հոտաւէտ, սիրուն շուշանը ծաղկել էր մեր պարտիզում: Նրա քնքոյշ զանգակները բացւել էին արևի առաջին ճառագայթների հետ: Մեր պարտիզում շուշանից աւելի գեղեցիկ ծաղիկ չըկայ: Մի քիչ հեռու թիթերի տակ թագ էր կացել մանիշակը: Նրա կապոյտ ծաղիկները նայում են խոտերի մի-

Ջից: Հոտ քաշէք և կըտեսնէք, թէ որքան գուրեկան է նրա հոտը:

Շատ գեղեցիկ է շուշանը, բայց համեստ մանիշակն էլ արժանի է մեր ուշադրութեանը:

39. Գարնւն

- Հայրիկ, ուր գնաց
Մեր բակի միջում
Էն բարձր կիտած
Չիւնը փայլուն:

Սուրիկ ջան, ձիւնին
Արել տարաւ,
Իսկ այդ արեին
Գարունը բերաւ:

Հիմա դու զըսում,
Բակում կըխաղաս,
Եւ մեր պարտէզում
Թիթեռներ կորսաս:

40. Ծաղիկներ

- Ինչպէս էք դուք կոչում, սիրուն
ծաղիկներ:
- Ինձ կոչում են մանիշակ: Ես ծաղ-
կում եմ գար-
նանը անտառ-
ներում և այ-
գիներում և օ-
դը լցնում ա-
նուշահոտու-
թեամբ: Ինձ
գտնում են իմ
հոտովր:
- Քեզ ինչ-
պէս են կոչում,
դեղին ծաղիկ:

- Ես արեածաղիկն եմ: Ես միշտ իմ
դէմքը դէպի արեն եմ գարձնում, այդ
պատճառով էլ այսպէս դեղին
եմ: Ես բուսնում եմ տար
ամառ:

- Իսկ դու նվ ես, համեստ
դեղեցկուհի:

- Ես օշոշն եմ, բուսնում
եմ մայիսին:

- Իսկ դու նվ ես, սիրուն
ծաղիկ:

- Ես աստղածաղիկն եմ:
Ես ծաղկում եմ այգիներում ու դաշտերում: Ես մարդ-
կանց սեղանի զարդն եմ:

Առած.-Մի ծաղկով գարուն չի դայ:

Արտուրի երգը

Ֆեկեմ զուլում,
Ֆուսեղանը
Ժաղիկ զարուն,
Անհատնելի
Կարմիր-կանակ
Իմշագերին
Ժաղիկ սիրուն:
Կեր է տալի:
Իմ ձագերը
Բնիս միջին,
Զագն էլ, բունն էլ
Ծոցիդ միջին:

Քեզ եմ գովում,
Ծաղիկ գարուն,
Կարմիր-կանաչ
Ծաղիկ սիրուն:

42. Խմ սարեակը

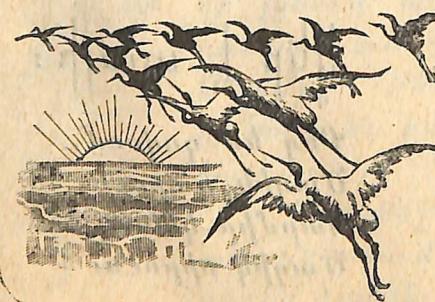
Մեր պարտէզում մի ծառի վրայ սարեակն իր բունն էր շինել. Մեր տան լուսամուտից մենք տեսնում էինք, ինչպէս սարեակը կերտկրում էր իր ձագերին: Մի առաւօտ ես շւտոց լսեցի իմ լուսամուտիս տակին: Ես դուրս եկայ պարտէզը և տեսայ, գետնի վրայ մի սարեակի ձագ: Նա բնից ընկել էր ցած և կոտրել էր թեր:

Ես նրան բարձրացրի, տռւն բերի, մի բուն շինեցի նրա համար և կերակուր տւի: Իմ սարեակիկը առողջացաւ և սկսեց թռչել սենեակներում: Նա հեռուն չէր թռչում. կոտրւած թեր խանգարում էր նրան: Երբ ձմեռը վրայ հասաւ և բոլոր սարեակները թռան տաք երկրներ, իմ սարեակիկը տանը մնաց:

Նա այնքան էր սովորել, որ իմ ձեռքից էր կերակուրը ընդունում և ճանաչում էր իմ ձայնը:

Հանելուկ. Էն ի՞նչն է. ինքը մէկ է, աչքը հաղար, մաէ շապկով կերթայ բազար:

43. Ու լի ց ա՞ լի

Էյ ջան, անցան
Բուք ու բորան,
Չմեռ պապին
Չիւնի հետ.
Հրէս կրգան
Շարան-շարան
Նաշխուն հաւքեր
Երգեցիկ.

Դաշտ ու անտառ
Այգի ու սար
Շոր կրհազնեն
Գեղեցիկ:
Էյ ջան, շուտով
Երգ ու տաղով

Կըդայ զարուն
Յանկալի,
Պայծառ արև,
Կանաչ տերև.
Խաղ ու ծաղիկ
Կըբերի:

44. Աղւեսն ու պուտուկը

Ամառն էր: Պառաւ
տատը մի պուտուկ
կաթտարաւ հնձւորներին:
Նա թփերի տակ պահեց
պուտուկը: Աղւեսը մօտեցաւ թփին, գլուխը կո-
խեց պուտուկը, կաթը լակեց: Կաթը վերջացնե-
լուց յետոյ ուզեց գլուխը հանել, բայց չըկարո-
ղացաւ:

Գնում է աղւեսը, գլուխը շարժելով և ասում
է. «Բաց թող ինձ ջանիկս, ես կատակ էի ա-
նում»: Բայց պուտուկը ոչ մի կերպ չէր ուզում
բաժանել աղւեսից:

Աղւեսը բարկացաւ. «Սպասիր, ես քեզ կը-
խեղդեմ», ասաց աղւեսը և վազեց դէպի գետը:
Պուտուկը ջրով լցւեց և աղւեսին էլ բաշեց ջու-
րը, խեղդեց:

Զատիկ

Թօարւայ թէզը մի հատիկ,
Դու մի հատ ես, այ Զատիկ,
— Բարնվ, բարնվ, բարնվ...

Քեզ պէս ավիզ, խոյր օր՝
Զկայ, զկայ ոչ մի օր.-

— Բարով եկար,

Այ Զատիկ,

Նախը ու Նկար

Գրեղեցիկ :

Ուշ գալիս ես, շուտ զնում,
Երկու օր էլ չես մնում,—
— Բարնվ, բարնվ, բարնվ...
Քո կարօտը մեր սրտում
Ենպակաս է միշտ լինում.—

— Բարով եկար,
Այ Զատիկ,
Գարնան նուբար
Խատուտիկ:

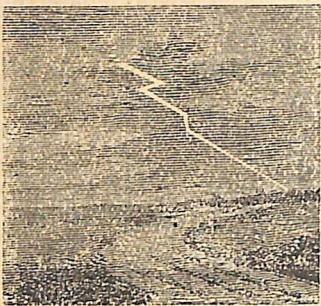
46. Խ մ ո ռ

Ամսուր օրերը ոկում են երկարանող և տաքանալ:
Սատիկ չոգերը նեղում են թէ մարդկանց և թէ անա-
սուններին: Հաղահատիկները և պտուղները հասունանում
են: Գիւղացիները ամբողջ օրը աշխատում են և էլի չեն
կարողանում գաշտացին աշխատանքները վերջացնել:

Գետերի ու առուների ջրերը քչանում են. տեղ-տեղ
մարդիկ ջրի մեծ պակասութիւն են ունենում: Բարե-
բախտաբար երբեմն ամպերը զորզուում են, կայծակը
փայլատակում է և յորդ անձրի զալիս: Այդպիսի անձրենե-
րից յետոյ գետերը վարարում են և օդը թ ուսնում:

47. Ա մ ա ն

Սաստիկ շոգ է, ցորեն, գարի հասել են,
Հնձողները խոտը քաղել, դիզել են.
Բոլոր ծառերը ծածկւել են տերեսով,
Պտուղները ճիթ են անում ժպտալով:
Ամառ է, ամառ է,
Արել խիստ կը վառէ:

Առած.—Անտէր ոչխարը գայլը կը տանի:

48 Թիրենևիկը և երեխանի

Մի փոքրիկ երեխայ՝
դաշտում թիթեռնիկներ
էր որսում, իսկ պառաւ
նանը ծառերի ստւերի
տակ հանգիստ ննջում էր:

Յանկարծ երեխանի վա-
զում է նանի մօտ, քաշ-
քշում նրան և ասում.
«Նանի, նանի, թիթեռնի-
կիս թևեր կարիր, ես ան-
զգուշութեամբ պոկեցի
նրանց»:

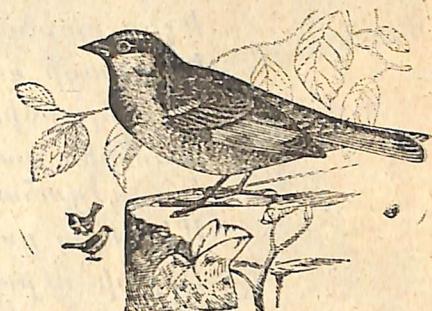
«Ի՞նչ ես ասում: Միթէ կարելի է թևեր կարել. Ի՞նչ
չարաձնին ես, հոգեակս»:

Բայց մանուկը չէր հանգստանում. նա լաց լինելով
ասում էր. «Նանի ջան, նանի, թևեր կարիլ իմ թեռնի-
կիս: Ես խղճում եմ նրան, չէ՞ որ նա այլս չի կարո
թոչել»:

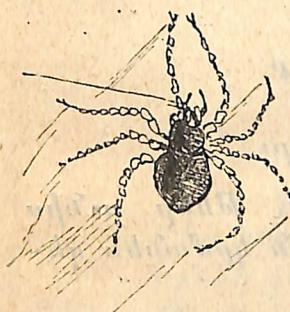

49. Ծիտիկի սէլը

Ես սիրում եմ կարմիր արե,
Կարմիր արե:
Ես սիրում եմ կանաչ տերե,
Կանաչ տերե:
Ես սիրում եմ գոյնզգոյն վարդ,
Գոյնզգոյն վարդ:
Ես սիրում եմ ծիլ ու ծաղիկ,
Ծիլ ու ծաղիկ:

50. Վարդը և ձանձը

Ճանձը այգում տեսաւ սարդին:

Բարի լոյս, սարդ եղբայր:

—Աստծու բարին, սիրելի ճանձ:

Ի՞նչ նորութիւններ ունիս:

—Լսիր, ի՞նչ լաւ եմ երգում — տը՛ զզ,
տը՛ զ...

—Հրաշալի երգ է, նկատեց սարդը:

—Ճիշտ ես ասում, հարցրեց ճան-

ձը և նստեց վարդի վրայ:

—Իհարկէ ճիշտ եմ ասում: Ոչ միայն երգդ է հրաշա-
լի, այլև աչքերդ գեղեցիկ են, թևերդ թափանցիկ, փայ-
լուն...

Գովասանքից ճանձի խելքը գնաց և նա
շարունակեց իր տրգալզոցը:

Մօտ եկ հոգեակս, նստիր իմ փափուկ
ստայնի վրայ և ինձ համար մի գեղեցիկ երգ երգիր:

Մեր խելօք ճանձը նստեց ոստայնի վրայ, բայց հաղիւ
էր սկսել իր երգը, երբ սարզը նրան կույ տւեց:

51 Հրմա կերանիք

Ի շիս բարձած տանձ, ինձոր,
Ես գնացի զոմաձոր,
Վերադարձիս մէկէլ օր
Ճամփին դարկի մի մեծ լոր:
Էտ աժդահա մեծ դշին
Մի կերպ բարձի իմ իշխն,
Աւրախ ուրախ եկայ տուն:
Կնունք արի իմ որդուն.
Էլ տիրացու, էլ տէրտէր,
Սանահէր ու սանամէր,
Կնքահէր ու կնքամէր,
Քեօխւակին ու քեօխւամէր,
Դուռ ու դրկից, խնամի,—
Էլ ինչ թւեմ միառմի,—
Եօթը հէրանք, հօթը մէրանք
Թափանք էտ լորը կերանք,
Հըմա կերանք, հըմա կերանք:

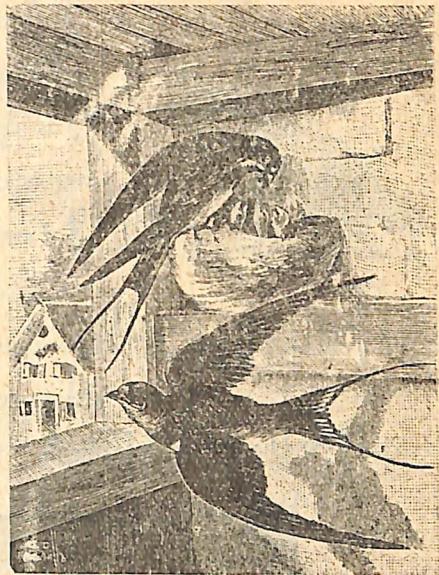
Հանելուկ.—Սիրուն, սիրուն սիրական, թեր ունիս
պատւական, երբ մօրիցդ հեռանաս, իսկոյն կըմտնես գե-
րեզման:

52. Որսորդը և ծիծեռնակը

Մի անգամ որսորդը վիրաւորեց
ծիծեռնակի թեր: Ծիծեռնակն ընկաւ
ծովը: Քամին քշեց նրան դէպի ափիք:
Որսորդը մտածեց, որ շուտով կրթոնէ
նրան: Յանկարծ վիրաւոր ծիծեռնա-
կին մօտեցան երկու ուրիշ ծիծեռ-
նակներ և նրան մի ճիւղ տւին: Վի-

րաւոր՝ թռչնակը իր կտուցով
բռնեց ճիւղից, իսկ միւս եր-
կուսը քաշեցին ճիւղը և նրան
ափը զուրս բերին: Որսորդը
մօտեցաւ ափին և ինչ տե-
սաւ. վիրաւոր ծիծեռնակը
պարկած էր, իսկ ուրիշները
շուռ էին գալիս նրա զլուի
վերեր: Թռչնակների այդ
սէրն ու խնամքը այնպէս
ազդեց որսորդի վրայ, որ նա
ամաչեց և այլևս չըկարո-
ղացաւ սպանել նրանց:

53. Չալ արյուրը

— Ծնւ-ղընւ-ղնւ-ղնւ, լուսացաւ,
Վեր կաց, թառից ցած արի,
Երնէկ քեզ պէս քրնսւկ հաւ
Մեր նանն էլի կըճարի...

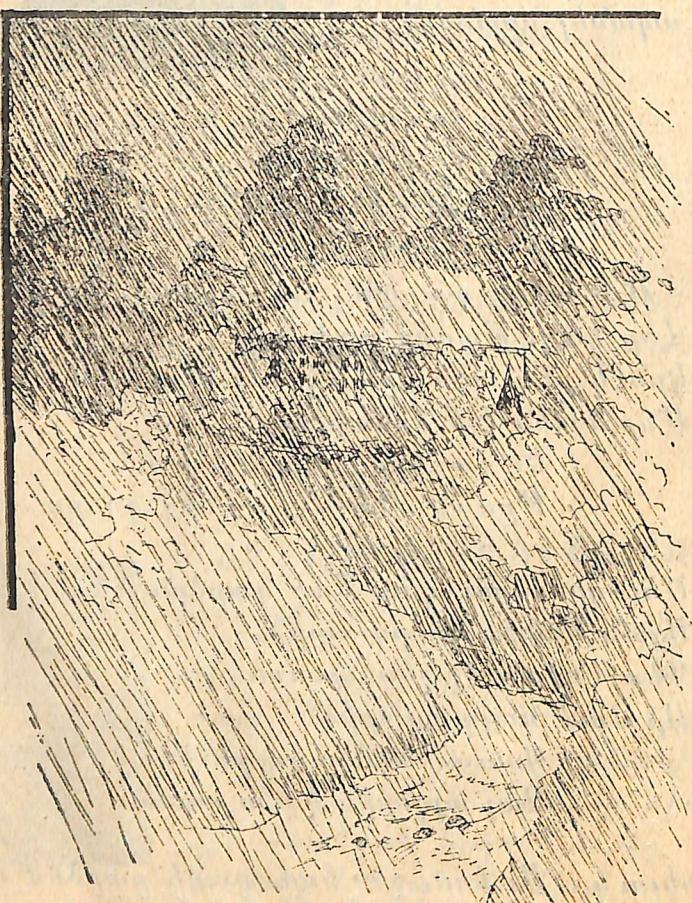
Եւ հաւերը սուս ու փուս,
Թրոան մէկ-մէկ ըընից դուրս ..

Ծնւ-ղընւ-ղնւ-ղնւ, ճաշ դարձաւ,
Այմն նանի, դուրս արի,
Դեռ էնքան էլ չես պառաւ,
Որ ժաժ դալգ ալտրի:
Պառաւ նանը դուրս եկաւ,
Չալ աքլորին կուտ տւաւ:

Հանելուկ.—Ալ եղը, չոլ եղը, քանի բարձեմ տար եղը:

54. Անձրիւ

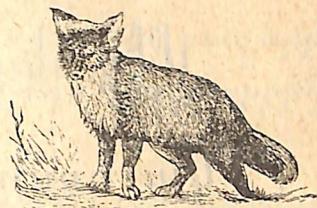
Անձրեն եկաւ,
Խմալ ելաւ
Հողը բրգեց,
Բոյսը սրբեց—
զան անձրե...

55. Փռքիկ Արփիկը

Փռքիկ Ար-
փիկը գրքի մէջ
աղւէսի պատ-
կեր տեսաւ:
Աղւէսը ըլո-
նել էր մի հաւ և գզգզում էր:
—Մայրիկ ջան, մայրիկ,—
կանչեց Արփիկը, —արի, շու-
տով արի, աղւէսի բերանից մեր արլորը խլի՛:

56. Պէծիկ հորթը

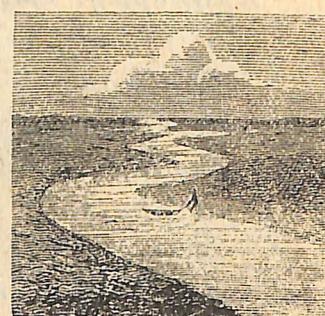
Սուրիկ, նայիր մեր հորթին,
Ի՞նչ նաշխուն է իր մորթին,
Պոչը ծաղիկ ու երկար,
Կոճիկներին հաւասար:
Նայիր, մի տես, ինչ սիրուն
Աչքեր ունի փայլվլուն,
Ճակատը լէն ու պէծիկ,
Ականջները մեծ ու ձիգ:
Մի տես, հնց է ցառկոտում,
Ինքն իրան քաջկոտում,
Պոչը ցցում, վաղ տալի,
Քացի ցցում, ծառս դալի:

ՄԵՐ ԳԵՏԱՐ

Մեր գետը խորն է ու հանդարտ։
Նա իռում է սկզբում անտառի
Յօտով, ապա բայ դաշտի միջով։
Նրա մեջ կան լատ չկ'եր։
Մենք լատ անզամ խաղում ենք
Նրա ափին և քարեր ժողովում։

58. Խամ Աղջի՛

Պուճուր մողին
Թոկը պողին,
Կալ է կալսում
Մեզ համար.
Կալ է կալսում,
Չի սպասում,
Չիգ է տալիս
Անդաղար։
Չիգ է տալիս
Ու ձիգ տալիս,
Խլս նում, էալից

Խուրս պրծնում.
Խուրս է պրծնում,
Պոչը ցըցում,
Քացի գցում,
Բառանչում։

59. Ղարաճի մանուկներ

—Մայրիկ ջան, մայրիկ, թող էլի սագերը
տանենք առուն լողացնելու, աղաչում էին փոքրիկ
էրանը և Սիրանը։

Է՞ն, ձեր գլուխը չունիմ, տանում էք, տարէք,
—ասաց նեղացած մայրիկը։

Էրանն ու Սիրանը սագերը առաջ արին, քշեցին գիւղից դուրս դէպի ջրաղացի առուն։

Սագերը ջուրը մտան ու իրար ետևից թափւեցին նաւը։ Զուրը խեղղեց նրանց ու ներքեր անիւի թևերին տալով՝ դէս ու դէն ձգեց։

Էրանն ու Սիրանը նոր հասկացան իրանց սրխալը ու լալով, զուալով վազեցին տուն։

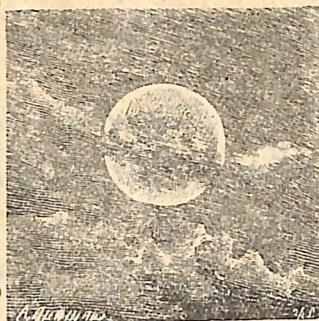
—Մայրիկ, սագերը ջրաղացի նաւը մտան ու
էլ դուրս չեն գալիս,—գանգատւեց Սիրանը։

—Իրանք գնացին այ, մայրիկ ջան, մենք բան
չարինք, —ասաց լացակումած էրանը։

—Վայ, բոռանաք դուք, սագերս կոտորել էք
հա, —ճաց մայրիկը ու վազեց դէպի ջրաղացը,
բայց արդէն ուշ էք. սագերը խեղղւել էին։

Հանելուկ. — Էն ինչն է՝ թէ խօսես, կրխօսի, թէ
բոնես, կրքնի, նա յաւիտեան չի մեռնի։

60. Զան աշ լուսին

Լուսինն ելաւ էն սարից,
Սարի բարձր կատարից,
Շէկլիկ մէկլիկ երեսով.
— Զան, աշ լուսին,
Զան քո լուսին,
Զան քո կլոր
Շէկ երեսին:

Խաւարն իսկոյն չըացաւ
Ու էլ գետնին չըկացաւ,
Լուսնի լուսից հալածւած՝
Խոր ձորերի մէջ մնաց.—
— Զան, աշ լուսին,
Շէկլիկ լուսին,
Զան քո արծաթ,
Կամար ուսին.

Աիրելի տատիկ

Նս արդէն սովորել եմ բոլոր տառե-
րը: Ծուտով կակտենք „կայչեր“ այր-
բենարանի երկրորդ մասը: Նս շատ ու-
րախ եմ, որ սիստի կարդա՞սիրուն,
փոփրիկ հէֆիաթներ: Թատիկ զան,
շուտ-շուտ նամակ կրիր:
Դամբուրում եմ ժեկ՝

Ճն բռն Արմիկ:

1913 թ. 3 Նոյեմբերի

Երևան

62. Տարւայ եղանակները

Ես գալունն եմ: Ես բերում եմ ծաղիկներ, կանաչ խոտ, թռչուններ ու բզեզներ, կապոյտ երկինք, փայլուն արև, տաքութիւն և ուրախութիւն: Իմ գալուն պէս օրերը երկարանում են և գիշերները կարճանում: Միթէ չէք սիրում ինձ:

Ես ամառն եմ: Երբ գալիս եմ, թռչուններն արդէն

հիւսած են լինում իրանց բները: Դաշտերում, մարգերում և այգիներում բոյսերն ու պտուղները հասունանում են: Երեխաններն ուսումնական տարին վերջացրած, դէպի գաշտերն ու անտառներն են վազ տալիս: Իսկ զիւղացու համար սկսում է ամենածանր աշխատանքի ժամանակը: Միթէ չէք սիրում ինձ:

Ես աշունն եմ: Երբ ես գալիս եմ, մարդիկ

վայելում են բոլոր պըտուղները: Հասնում է և խաղողը, սկսում է այգեկութը. այ թէ ուրախանում են մանուկները: Ծառերից թափում են զեղնած տերենները: Ես թռչուններին շտապով ուղարկում եմ աւելի տաք երկրներ, որովհետեւ ինձանից յետոյ ձմեռ պապն է գալու: Միթէ չէք սիրում ինձ:

Ես ձմեռն եմ. Ես ինձ հետ բերում եմ ձիւն և սպիտակ վերմակով ծածկում հողը: Իմ գալուն պէս գետերը սառչում են. սկսւում են ցրտեր, պաղ քամիներ. օրերը կարճանում են, գիշերները երկարանում: Ես մանւկներին պարզեցում եմ սըդշաններ, չմուշկներ, ուրախ ծնունդ և փայլուն տօնածառ: Միթէ չէք սիրում ձեր ծերուկ պապին, իմ սիրելի մանուկներ:

20. Թիթեսնիկի թիկը	Պ.	Ա.	Կ.	»	հան		77
21.* Փոքրիկ տղան.	Բ.	Թաղէ-			իմ սարեակը	փոխ.	78
ոսկան	,	,	,				
22. Առփիկն ու կովը		:		»	Անցան Հ.	Հայրապետան	»
23.* Կովի և հօրթուկը,	Մ.	Դահ-			Աղւէսն ու պուտուկը	փոխ.	79
բամանեան	,	,					
24. Չեռպիր նամակ		,		66	45.* Զատիկի Յ. Աղաբար.		80
25.* Տօ—ատ... Յ. Աղաբար.		67			46. Ամառ		81
26. Արծիւն ու տղան թաքար. օր		,			47.* Ամառ Մ. Մամիկոնեան,		82
Մ. Ա.	,	,			48. Թիթեսնիկն և երեխան փոխ.		
27.* Արագողն ու կտուրը Աթ.				68	49. Ծիտիկի սէրը Յ. Աղաբար.		83
ինկոյեան	,	,			50. Սարգը և ճանձը փոխ.		
28. Չմու—	,	,		69	51.* Հըմայ կերանք—Աթ. Խնկ.		84
29.* Նոր տարի. Գ. Մելոյեան		»			52. Արսորդը և ծիծհոնակը փոխ		
30. Չին ու ճնձուկը Աւ. Խոսհա-					53.* Չալ արլորը—Յ. Աղաբար.		85
կեան	,	,		70	54.* Անձրի Ճեռագուտ Յով Կոստ.		86
31. Գաղը և թոռնիկը. Բ. Բար-					55. Փոքրիկ Արփիկը		87
խուզարեան	,	,		71	56.* Պէծիկ հորթը Յ. Աղաբար.		
32.* Մարտի փոխը Յով. Կոստա-					57. Մեր գետը Ճեռ. փոխազը,		88
նեան	,	,			58.* Խամ մողին Յակ. Աղաբար.		
33. Գարուն	,	,		72	59. Չարանձի մանուկները		89
34.* Հրտւէր գարնան Պ. Մոճո-					60. Զան այ լուսին		90
սիան	,	,		73	61. Չեռպիր նամակ		91
35. Իմ տիկնիկը փոխ.					62. Տարւայ եղանակները		92
36. Դաշտում փոխ.				74			
37.* Մայիսին Ե. Բարտյեան		»			1. Հանկուկ.—պլատուտակ,		71
38. Շուշան փոխ.		,		75	2. աչք		72
39.* Գարուն Հ. Հայրապետան.				76	3. երկիր		74
40. Ծաղիկներ փոխ.				»	4. Մաղ		78
41. Արտուրի երգ. Աթ. Խնկոյ-					5. Զուկ		84
					6. Գղալ		85
					7. Գիրը		89

ՑԱՆԿ

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱԿՆ

- *) Նկարչական վարժութիւններ եր.
 1. Պըստիկ Արմիկը 6
 2.* Մուկիկ, Մուկիկ 7
 3. Ուլիկ »
 4. Նետ 8
 5. Շուն 9
 6. Աշոտի էջը »
 7. Նազիկի եղը, ■ ■ ■ 10
 8. Դանակ 11
 9.* Դան, դան »
 10. Գոմէշ 12
 11. Պապի գդակը »
 12. Սերորի բաղերը 13
 13. Վարդ 14
 14. Վաշիկի նամակը 15
 15. Բարակի դոչը 16
 16. Ըստանի խոզը 17
 17. Ցորենն ու գարին 18
 18.* Օրօրոց 19
 19. Խաչիկը ու Մարթան 20
 20. Ցողիկն ու Բարկէնը ■ ■ ■ 21
 21. Գայլ 22
 22. Աքազաղ 23
 23.* Արհ, Արհ եկ, եկ 24
 24. Բաջ աղջիկը 25
 25. Խելօքները 26
 26. Հիւանդ Արփիկը 27
 27.* Փիսիկ 28
 28.* Ծըտի պէս 29
 29. Ցոպոպ 30
 30. Ցուսիկի ձին 31
 31. Բուլի, Բուլի 32
 32. Պարոյր, ի՞նչ որյն ունի մանիշ-
 շակը— »
 33. Ուժեղ կատու 33

34. Ազւէսն եկաւ 35
 35. Եռևնուֆար »
 36. Արծիւ 36
 37. Աղբիւր 37
 38. Սարեակնելը 38
 39. Աքառուտ 46
 40. Բաղիկ 47
 41. Գանակ ու գդակ «
 42. Ծղրիզը երգում է 48
 43. Ծաղիկները
 44. Թիթեռ Յ. Ազարաբ. 49
 45. Ծառի ճիւղին »

ԲՆԹԵՐՑԱՐԱԿՆ
 13. 1.* Ծիտիկ—Աւ. Խսահակեան 51
 14. 2.* Դիրք—Աթ. Խնկոյեան 52
 15. 3. Փոսանը փոխ. »
 4.* Ծիտիկի գանդատը—Ճեսա-
 զիր. Յ. Ազարաբ 53
 5. Թութակն ու փիսօն 54
 6.* Շուն *.* »
 7. Թիսկանը փոխ. 55
 8.* Կատու Ցակ. Ազարաբ.
 Ճեսագ. 56
 9.* Ոսկէ Ճիկ. Ա. Խնկոյեան »
 10. Սագերը փոխ. 57
 1.* Սաղիկ 58
 12.* Մուրիկի վիշտը Գ. Մե-
 սեան »
 13. Երկու մաւկ թարգ. 59
 14. Ծիտիկն ու մուկիկը. Ցոլ.
 թումանեան. 60
 15.* Մուկիկի մահը »
 16. Միայնակ ձառը Ճեսագ.
 փոխադ. 61
 17. Ազու. Յ. Ազարաբ. 62
 18. Աշուն 63
 19.* Աշուն Ճեռ. Պ. Մոճուեան »

2018

3697

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0062114

